

Hind 17 krooni

HEA LAPS

JA TEMA SÕBRAD JA SUGULASED

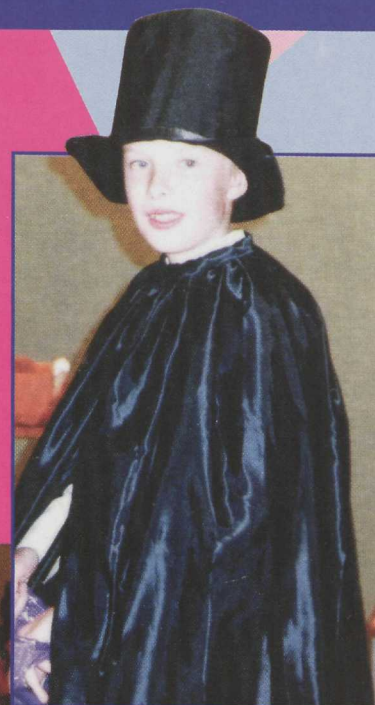

Koolimullid
Üllatuskarbike
Muna lendab!
Koomiksid
LEGO
uudiskarbid
FIVE

Õudselt heade kirjanike ja veel paremate laste õhtu

23. septembri õhtupoolikul oli Kirjanike Maja täis lapsi ja lastekirjanikke.

Õhtu esimeses pooles esinesid lastekirjanikud, kes kõik meie lugejatele tuttavad: Ira Lember, Heljo Mänd, Leelo Tungal, Henno Käo ja Toivo Tootsen.

Pärast vaheaega aga läks vaatajal silme ees kirjuks: küllap vist pooltele tüdrukutele olid noored kunstnikud Kirke, Eneken ja Regina vaheajal teinud erakordselt paeluvad näomaalingud, ja sellise kireva publiku ette astusid nüüd laulupoiss Ott Lepland, verinoor mustkunstnik Andres Jakovlev, Kopraklubi sõpradele tuttav skautmaster Leho Männiksoo ja Magdaleena kooli laululapsed. Kadrioru keskkooli lapsed tõid aga toimetusele külakostina kaasa suure vinya omaloomingut.

Arlet Palmiste juhtimisel asusid võistlustulle Tallinna Reaalkooli III poiste klass ja niisama vanad lapsed Magdaleena Lasteaed-alkkoolist. Võistlus kujunes põnevaks, aga siiski üpris tasavägiseks: ühed panid osavamini kokku puzzle, teised jälle konstruktori. Piraadimaalingud õnnestusid kõigil nii hästi, et arvata-vasti värisesid Tallinna sadamas kõik kaptenid oma laevade saatuse pärast...

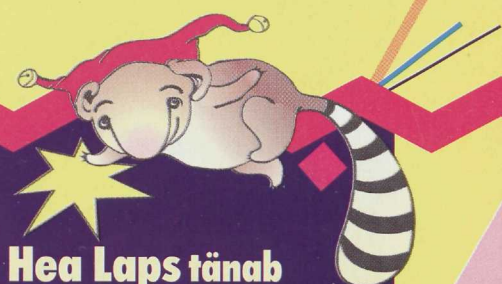
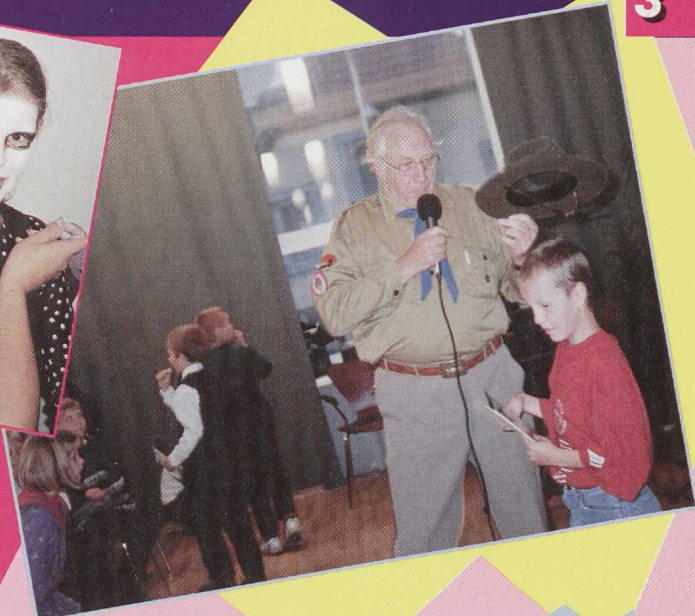
Vaatamata vahvate külaliste rohkusele ja eelvusele saalis jäid Kirjanike Maja seinad ja lagi püsima – nii et loodetavasti võime selliseid pidusid veelgi korraldada.

Triibu-Liine
tänapäev
kõiki külalisi –
nii suuri kui väikesi!

Eritänu Rekatole,
Rimonnele ja Peronile – firmadele
kes meid peo korraldamisel abistasid!

**Hea Laps tänab
Kultuurkapitali!**

Ajakiri Hea Laps
ilmub kord kuus,
tellimisindeks on 00552
ISSN 1406-3441

Väljaandja:
Mittetulundusühing "Hea Laps"
Harju 1, Tallinn, 10146
Tel. 631 44 28

Toimetaja LEELO TUNGAL
Levija BRITTA KORŽETS
Kujundaja VIVIKA KALT
Esikaanel: Piret Selbergi joonistus

Tere, Triibu-Liine!

Siin on lisa koolimullidele!

Armastus- ja vihkamisprotsent

● Neiu ja noormehe nimi kirjutatakse teineteise alla. Nende alla kirjutatakse sõnad LOVES ja HATES, mis tähendavad inglise keeles "armastab" ja "vihkab". Siis kirjutatakse kummaigi sõna iga tähe alla, kui palju on seda tähte neiu ja noormehe nimes kokku. Seejärel liidetakse numbrid kahekaupa (2, 2 ja 3. nr. jne) ning tulemused kirjutatakse esimese numbrirea alla. Seda korratakse seni, kuni kõrvuti jääb vaid 2 numbrit. Need näitavadki armastus- või vihkamisprotsenti.

Näide:

ANNA	ALLIK
TOOMAS	TUULIK
LOVES	HATES
32001	04201
VV	VVV
5201	4621
VV	VV
721	1811
VV	VV
93 %	992
	1811
	VV
	92 %

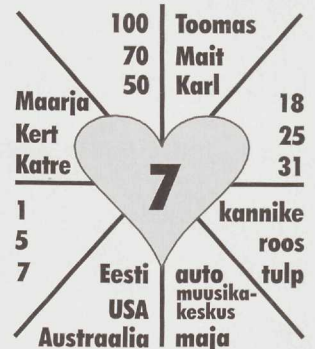
Iseloomustavad numbrid

● Sõbral või sugulasel palutakse äelda üks number. Vastavalt valitud numbrile iseloomustatakse selle ütlejat lühidalt:

- 1 – argpüks
- 2 – paks
- 3 – loll
- 4 – vahva veli
- 5 – sul on kapriis
- 6 – tuus
- 7 – kaunis neitsi

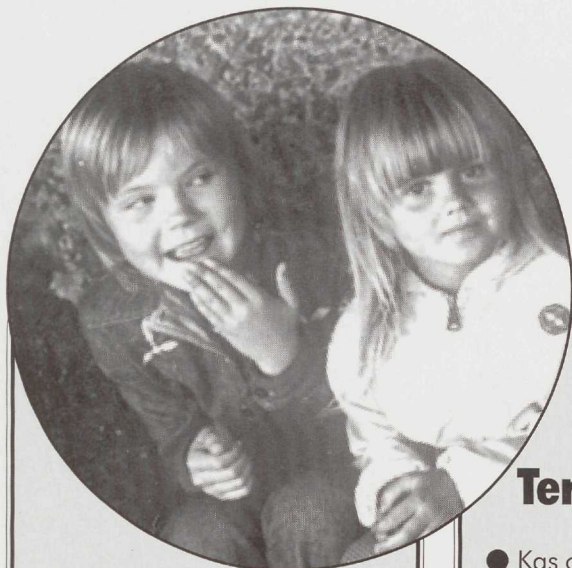
Allesjäänud sõnad

● Tüdruk ütleb ühe numbri, mis kirjutatakse südame sisse. Südame ümber tehakse 8 sektorit. Siis ütleb tüdruk kolme poisi nimed, kellega tulevikus võiks abielluda, 3 abiellumiseks sobivat vanust, 3 lille, mida tahaks pulmadeks saada, 3 pulmakinki, 3 maad, kus tahaks elada, 3 laste arvu, 3 lapse nime ja 3 vanust, milles võiks surra. Kõik need kirjutatakse järjest sektoritesse (igasse üks kolmik). Siis tuleb esimesest poisinimest allapoole ringi lugeda, ja iga nii mitmes, kui suur on südames olev number, maha tõmmata. Mahatõmmatud ja tulbas viimaseks jäänud sõnu ei loeta. Tulba viimaseks jäänud sõnu maha ei tõmmata – need näitavadki tüdruku saatust

Koolimullid

Tere!

● Kas on veel kohta koolimullide jaoks? Saadan igaks juhuks mõned enda kogutud mullid.

Värvide saladus

Kollane – põlgus
roheline – lootus
roosa – õnn, armastus
sinine – suudlus
lilla – liiderlikkus
must – uinuv
valge – süütus
pruun – armukadedus

Kingitused

kamm – põlgus
peegel – lahkumine
roosid – armastus
kommid – sõprus
kott – lõpp
pross – tähelepanu
lint – side
sõrmus – abielu

Lilled

nelk – meeldid mulle
tulp – soovin tutvuda
pojeng – truudust ei murra
lumikelluke – armastus
liilia – vihkamine

Vaated

silmadesse – armub
igav vaade – mõtleb
lõbus vaade – petab
kurb vaade – armastab
küljpealt vaade – vihkab
vaatab maha – armastab

Tüdruk, kellele ennustati, abiellub Toomaga 31 aastasel, ta saab pulmadeks tulpe ja muusikakeskuse. Nad hakkavad elama Eestis ja saavad 7 last, kellest ühe nimi on Maarja. Surm tuleb 50 aastasel.

Õitsvad küüned

● Õied (valged träpsud küüntel) tähendavad väiksel sõrmel tööd, järgmisel sõrmel muret, keskmisel sõrmel õnne, nimetissõrmel armastust ja põidlal raha.

Martiina Viil Tartust

Tanja Serova Paldiskist

Koolimullid

Miks siilil on okkad?

Sügis

Vanasti olid siilid väikesed, pehmed ja ümmargused. Nad elasid puuõõnsustes ja söid lund. Siilid magasid alates lume sulamisest kuni esimese lumeni.

Kord oli aga üks väike siil kogemata suveks üles jäänud. Siilike imetles kõike, mis ta ümber oli, sest ta polnud kunagi näinud puudel nii palju rohelist lehti ega suurt kuldkollast päikest. Siilike mängis rohulibledega ning tundis varsti, et kõht läks kohutavalt tühjaks. Järsku nägi ta mingit suurt punast asja, mille ümber vedeles palju väikseid punaseid asju, millel oli silt Coca-Cola. Ühes väikses punases asjas oli natuke mingisugust pruuni kihisevat vedelikku. Pisi-kene siil maitstes seda. Jook meeldis talle nii väga, et ta otsis veel seda vedelikku. Ta leidiski mitu väikest punast asja, milles oli veel seda vedelikku.

Kui siil oli kõik väikesed punased asjad tühjaks joonud, tundis ta seljas kihelust, mis oli lausa kohutav! Selg sügeles ja sügeles ja sügeles, ja järsku kuulis ta häält: plõn-plõnn-plõnn-plõnn! Ta vaatas oma selga ja – appi! – seal oli palju nõeltevaid okkaid! Siil ei tahtnud, et keegi teda sellisena näeks ja põgenes kiiresti metsa. Sellest ajast peale on siilidel okkad.

Arvi Mändoja Tartu Kunstigümnaasiumist

Elas kord sügis. Ta oli väga nukker ning pidas end kõige koledamaks aastaajaks, sest sügisel sajab vihma, puhuvad külmad tuuled ja puudelt langevad lehed.

Ta kadestas kõiki teisi aastaaegu. Kevadet sellepärast, et siis ärkab kogu loodus, suve sellepärast, et siis paistab päike ja ilm on soe, ning talve sellepärast, et siis on kõik ühtlaselt ilus ja valge ning lumest saab igasuguseid asju meisterdada.

Teised aastaajad pilkasid teda. Suve arvates oli ta liiga inetu, et pärast teda valitseda, talv oli väga vihane, et selline kole aastaaeg on enne teda ning kevad ei tahtnud temast üldse midagi kuulda.

Ühel päeval jalutas sügis üksi kooliaias, sahistades seal kurvvalt mahalangenud lehtedega. Ta evast vaatasid teda talv, kevad ja suvi. Sügis läks ühe kooliakna taha ja kuulas tundi pealt. Klassis oli parajasti loodusõpetuse tund. Õpetaja küsis kõigilt nende lemmikaastaegu. Ligi poolele klassile meeldis sügis. Õpetaja küsis kõigilt, miks nad nii arvavad, ja lapsed vastasid, et sügisel on puulehed ilusad kirjud ja kõigi puude viljad saavad valmis.

Seda kuuldes muutus sügis väga õnnelikuks ja teised kadestasid teda. Aga sügis ei muutunud ülbeks, nagu seda olid teised aastaajad.

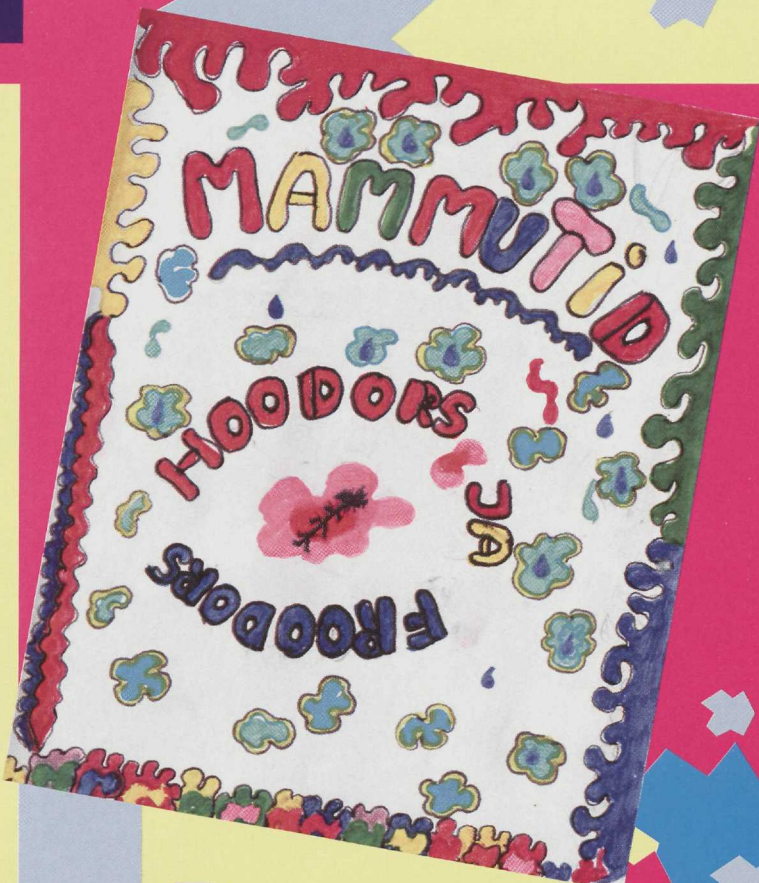
Birgit Rootsi Tartu Kunstigümnaasiumist

Mammutid

Külmal maal elasid kord mammutid. Nad olid suured, neil olid hiiglasuured kihvad. Mammutid armastasid külma, kuid liigne külm neile ka ei meeldinud. Nendel mammutitel oli kaks pealikut – Hoodors ja Frootors. Nad vaidlesid alati millegi üle. Kord teatati, et tuleb suur torm külmadel maadel. Hoodors otsustas oma alamatega igaks juhuks Aafrikasse rännata. Frootors aga otsustas jääda külmale maale, sest ta armastas külma üle kõige.

Hoodors oma alamatega alustas teekonda Aafrikasse, kuid nad polnud sellise palavusega harjunud ja muutusid elevantideks. Mis aga sai Frootorsist ja tema alamatest? Tuligi suur torm ning hävitas Frootorsi ning tema alamad. Sellest ajast peale polegi mammuteid olemas, on ainult elevantid – ainult seepärast, et Hoodors võttis suuna Aafrika poole.

Kristel Tõnisson
Kadrioru keskkooli 4-b klassist

Päike ja Kuu

Päike paistis ja ilm oli soe. Päike vaatas alla maa peale ja ütles: "Oleksin mina ka selline nagu lapsed, kes elavad maa peal! Aga mina pean taevas olema ja päeva soojaks tegema."

Saabus õhtu ja Päike läks looja. Nüüd tõusis Kuu ja ütles: "Jälle kõik lapsed juba magavad! Küll ikka Päikesel veab! Ta näeb kõike, mida lapsed teevad!"

Saabus hommik. Päike tõusis ja nägi Kuud ning küsis: "Mis sa siin teed?"

Kuu vastas: "Mina tahan ka lapsi näha, kui nad mängivad!"

Päike aga ütles: "Sa ei tohi päeval üleval olla!" Ta ajas Kuu minema. Seepärast on Päike ja Kuu siiani üksteise peale vihased.

Kerttu Luik
Kadrioru keskkooli 4-b klassist

Oi, kui õudne!

Inimsööja

Ühel õhtul, kui Liis koju läks, ei olnud tal kedagi kodus. Ta imestas selle üle. Kui ta oma tuppa läks, leidis ta ema ja isa surnult. Liis oli väga kohkunud. Järsku hiilis keegi talle selja tagant kallale ja hammustas teda õlast. Küllap see oli vampiir!

Sellest ajast peale oli Liis inimsööja, ning ta söi oma ema ja isa ära.

Keiti Kask Tartust

Õudne unenägu

Oli pime ja külm novembrikuu õhtu, kui mul ei tahtnud kuidagi und tulla.

Ma mõtlesin igasuguseid õudseid asju. Kui olin uinunud, siis nägin õudusunenägusid. Unes nägin, kuidas ma läksin duši alla end pesema. Kui olin lõpetanud, nägin põrandal laipa, mis oli lõhki lõigatud, ja verest ujus kogu põrand.

Seda nähes hakkasin karjuma. Kuid siis äratas mind ema ja ma olin õnnelik, et see kõik oli unes.

Urmas Järv Karksi-Nuia gümnaasiumist

Õudukas

Elas kord üks poiss, kelle nimi oli Mattias. Tema isa oli tuletoorjuja ja temagi tahtis saada tuletoorjujaks. Ühel märtsikuu hommikul läks keemiatehas põlema. Tuletoorjujad sõitsid kohale koos Mattiase ja tema isaga. Isa lubas Mattiasel põlevasse majja kaasa tulla. Igal pool plahvatas. Mattias oli seljaga ühe lõhkeaine poole ja see plahvatas. Mattias karjus täiest kõrist ja süttis põlema. Voolikumehed jõudsid liiga hilja kohale. Mattias oli üleni must ja ära põlenud. Isa võttis surnukeha sülle ja suudles teda. Ta mässis Mattiase linasse ja viis autoga koju.

Kui ta õhtul voodisse heitis, pani ta surnukeha oma kõrvale ja kui ema kell kümme tuli ja Mattiase surnukeha nägi, karjus ta nii kõvasti, nagu ainult tema oskas karjuda. Ta sai rabanduse ja langes surnult maha. Isa uputas ennast järve, sest ta ei suutnud elada ilma oma poja ja naiseta. Nüüd on maa peal kolm surnut rohkem.

Erika Laidla Tartust

Salmik, salmik, vaata ette!

Kadri Kaasik
Tartumaalt saatis
meile järgmised salmid:

Sügis täis tormi ja maru,
elu täis piina ja valu.

Õpi, nagu elaksid igavesti,
ela, nagu sureksid homme!

Kui armastus ei täidaks rinda,
siis ilmaelul poleks hinda.

Naerata ka siis,
kui südames on valu
ja silmis pisarad!

Kõik on hea,
mis on uus,
kuid sõber on hea,
kui ta on vana!

Vetevood vaikivad,
ei vaiki armastus!

Tulgu kurbus, viletsus,
vanadus või mure,
mälestused kooliajast –
need ei iial sure!

Tunnete teemant
on sõprus.

Elu on suur haigus,
surm – ainuke arst!

Kooliaeg ja koolisõbrad –
need on ainult lapsena.
Jäävat sõpra nende hulgast
õige harva leiad sa.

Kui lahkud koolisõpradest
ja astud ellu sa,
jääb mälestus neist igavest,
ei iial kustu ta.

Peagi lõpeb koolitee,
mida käime praegu,
kuid siin meenutame veel
koolipõlve aegu.

Elu on piin,
piin on igatsus,
igatsus on unistus,
unistus on armastus,
armastus on elu.

Kui tõmbad vibu pingule,
siis lendab nool küll kaugele,
aga elus juhtub tihti:
nool ei taba õiget sihti.

Lahkus kõigile,
sõprus mõnele,
armastus vaid sinule!

Ja need salmid kirjutasin ise:

Kui armastad mind,
siis armastan sind.
Kui minust ei hooli,
siis minna võid kooli.

Sina ja mina –
me oleme koos.
Kuhu me läheme,
selgitab loos.

Sirli Kriis
Tallinna Balletikoolist:

Roosaid kingi
ja roosaid paelu,
kuid mitte musti valenaelu!

Soovin õnne sinule!
Saada vastu minule!

Kindla meelega Sa astu
elutormidele vastu!

Kui sa astud, vaata ette
oma selge silmaga.
Muidu langed sillalt vette,
upud ilma armuta!

Otsi õiged õnnerajad,
minu kallid sõbrake!
Neid on mitmed-mitmed sajad,
kõik ei kõlba sinule.

PETTERI KUTSIKAS

Irmelin Sandman Lilius

Jäljed viisid mere poole. Tuul oli nüüd vaibunud ja tihkel liival oli kerge kõndida. Aga kutsikas hakkas peagi väsima ja tahtis sülle. Petteri käed väsisid tema tassimisest. Ta laskis kutsika maha. See vajus kägarasse. Petter tuhnis oma taskutes, lootes leida midagi, mille otsas teda talutada, kuid leidis ainult taskurätiku.

Kutsikas lõi hambad taskurätti. Petter sikutas. Tal õnnestus mõnda aega kutsikat oma järel vedada, aga siis taskurätt rebenes.

"Ära tembuta!" ütles Petter.

"Hrr-rr," urises kutsikas ja lõi hambad uuesti taskurätikusse.

Petter sikutas. "Kõnni korralikult!" lausus ta.

Taskurätik rebenes veel pisemateks tükkideks.

"Miks sa nii sõnakuulmatu oled?" küsis Petter pärast pikka ja rasket hetke. Nad olid sammunud kaugele liivatasandikule, mis oli tegelikult merepõhi, ja nüüd oli taskurätik täiesti räbaldunud.

"Sest et see on lahe!" lausus kutsikas ja sülitas viimased räbalad suust.

Petter toppis kõik taskurätiräbalad hoolikalt taskusse tagasi.

"Ma olen väsinud," teatas kutsikas. "Ma tahan magada!"

Ta heitis pikali ja uinus kohe.

"Võta ta õlale," soovitas puuhobune.

Petter võttis. Ta silm ei eristanud enam randa. Olid ainult liivatasandik, mis kadus kahvatusse kollakas-punasesse sillerdusse, ning ümarad

"Küsi meilt!" ütlesid kivid. Nende hääled kõlasid nõnda, nagu taaksid nad üksteise vastu – kilksudes, kõlksudes, kõlavasti kopsides.

"Kas teie siis olete neid näinud?" küsis Petter hämmastunult. "Kas olete näinud Chieni ja varjukoera?"

Petter pingutas silmi. "Seal on midagi tumedat."

"Aed," ütles üks kividest.

"Kas te olete seal olnud?"

"Me oleme seda ülevalt vaadanud," lausus teine kivi.

Petter ei mäistnud, mida nad sil

ja veel üks, ja siis ta nägi.

"Keegi loobib meid kividega!"

"Oh ei," vastasid kivid. "Me hüppasime ise."

"Aga te oleksite võinud meile pihta saada!"

Kivid kilksusid-kolksusid naerda: "Pole häda midagi! Meie juba teame, mida teeme."

"Ma kardan teid!" lausus Petter väriselval hääl.

"Ei saa aidata," vastasid kivid. "Pead sellega harjuma."

Nad lendlesid õhus temast mööda.

"Mis sa siis tulid Kuivamere Põhja!" ütles suur kivi päris tema läheduses. Ta kiigutas end, tõusis siis õhku ja läks oma teed.

Kivid laulsid:

"Siin on me ootamispäik!
Siin kuival maal
me ootame vett,
mis läinud siit aastate eest.
Küll see veel naaseb –
mullitav, kobrutav, kiikuv,
jahedalt loksuv
ja voolav laevade tee!"

"Alles üleile oli siin vesi!" hüüdis Petter. "Ma tean küll – käisin siin koos Markuse ja Anna Liinaga ujumas!"

"See oli üks teine üleilne!" ütlesid kivid. Nad tõusid õhku ja kadusid joonelt.

Petter raputas pead. Ta nuuksatas: "Läheb pimedaks!"

"Ega pimedus haiget tee," lausus puuhobune. "Mina tean seda. Sinu taskus on enamasti pime."

"Jah, aga..." vigises Petter peaaegu nagu pisike kutsikas.

"On palju halvemaidki asju kui pimedus," ütles puuhobune. "Kasvõi see, kui jääd väikeste koerakutsikate närida. Ega tänapäeval sellist asja juhtu," lisas ta kiiresti. "Aga noorest peast ei teadnud ma, kuidas neid korrale kutsuda."

"Kas sinuga on veel midagi hirmsat juhtunud?"

"Ükskord," lausus puuhobune, "oleksin ma peaaegu et ära põlenud. Kogemata. Ja kord sügisõhtul unustas sinu isa mu õue, ja ma olin terve talve lume all. Pärast seda värviti mind punaseks, et rohkem silma

paistaksin."

"Minuga õnneks sellist asja ei juhtu," ütles Petter sügavalt ohtes. "Aga nüüd on nii pime, et aeda pole enam nähagi, ja kust ma siis tean, kus see on? Kas te näete pimedas?" küsis ta kividelt.

"Muidugi," vastasid kivid igast kandist. Nad naersid ja vihisesid ta ümber nagu tume tähesadu.

Petteri taskust lipendas miski välja. See oli pehme ja kerge. See helenas pimeduses ja lagunes ebeme-tekts.

"Mis see on?" sosistas Petter.

Arvukad õrnad ebemehäälled vastasid: "Oleme su ema õmmeldud taskurätt! Järgne meile!" Nad laperdasid tuhmilt sädeleva liblikaparvena ta ees. Kivid vihisesid mööda. Kutsikas nuuskis ja niutsus ja soojendas Petteri kukalt. Üleval kõrgel lendasid täheparved.

"Ma olen nii väsinud," ohkas Petter.

"See läheb üle," lausus puuhobune.

"Kas me kunagi üldse kohale jõuame?"

"Jõuame," ütles puuhobune. "Ole päris rahulik. Õõ kestab seni, kuni vaja."

"Kust sina seda tead?" küsis Petter pahaselt.

"Ma olen vana ja tark." – "Kui vana?"

"Ega ma seda täpselt teagi. Aga sinu isa mängis minuga, kui oli väike, ja su vanaisa mängis minuga, kui t ema väike oli, ja enne seda olin metsapuu."

Järgneb

Autori loal soome keelest tõlkinud Leelo Tungal

KINDRAL

Vanaisa lugu sellest, kuidas temast juba noore mehena sai kindral. Vanasti teenisid maalapsed, aga teinekord ka linna- või alevipoisid, välja sõraväe kindrali aukraadi. Praeguseks on tollased kindralid juba pensionärid ja vanaisad...

Aga võib-olla on nüüdsetel poisitel-tüdrukutel tollasest väeteenistusest üht-teist huvitatav teada.

Talulapsel algas teenistus varakult. Vanaisa olnud viie aastane, kui saadeti hanekarja. Vits anti pihku. Isahani on kuri lind – tuleb susisedes, kael õieli, karjusele vastu ja kipub nokaga näpistama või tiivavandiga

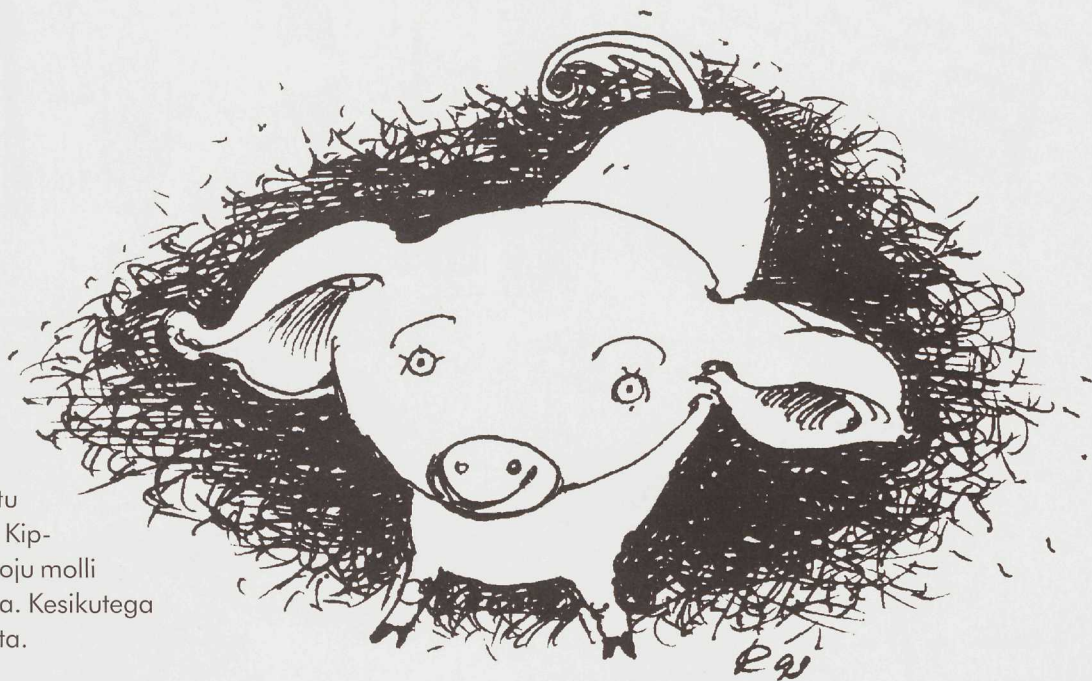
lööma. Vitsa ta kardab ja läheb kaagutades oma pere juurde. Karjus pidi valvama, et haned kodust kaugele ei paterda, kull poegadele kaela ei lange või rebane mõnd vanalindu ära ei varasta.

Kui paar suve oli hanesid hoitud, algas teenistus sigade seltsis – porsastega emise ja kesikutega kesapõlul. Sigadega oli mõnus. Nagu põlule said, löid kärsa mulda, vana emis tõngus, nii et vagu taga, porsad ja kesikud tustisid järel, kärsakesed silmist saadik mullased. Porsad

küll tüdinesid varsti, vingusid ema ümber ja nõudsid tissi. Ega emisel muud üle jäänud, kui viskas end külli ja varsti pere sõi ning laud laulis, nagu ühes mõistatuses öeldakse. Seda söömaaega oli karjusel tore vaadata. Pörsapere ei söönud kunagi vaikselt nosides, alati läks paremate luttide pärast löömaks. Seapojad ajasid üksteisega kiusu; kes kismas alla jäi, hakkas valjusti ruigama, ajas ema jalule ja selleks korraks oli maiustamisel lõpp.

Vana siga oli mõistlik ja sõbralik loom. Temaga võis juttu ajada – vastas alati. Palava ilmaga lükkas mulda sügava lohu ja jahutas end sel-

les, ootas, et teda sügatakse, röhkis mõnu pärast. Kesikutega oli rohkem tegu. Nead ei viitsinud kesa pealt rohtu kerjata ja juuri kaevata. Kippusid kartulipõldu või koju molli äärde jahukõrti lõrpima. Kesikutega sai sügiseni võidu joosta.

Uuel kevadel, kool läbi, esimene klass lõpetatud, algas suvi sarvekan djatega. Kui varasematel aastatel oli ema teda veel hellitavalt lapseks kutsunud, siis nüüdsest nimetas karjapoisiks. Isa ütles: sõraväe kindral. Algas tõeline väeteenistus.

Seakarjused võis magada nii kaua, kui põrsad põhus põõnasid, sõraväes äratati päevatõusust. Kindralil ei sobinud kauem magada, tuli asuda väge juhutama. Uni silmis, leivakott üle õla, marssis karjaga kastemärga metsa. Raskel sammul astuvad, äsja lüpstud piima järele lõhnavad lehmad ees, mullikad järel, juhtis kindral sõraväe metsavälule sööma- maale, kus lehmadel oli rohtu rindu.

Nüüdseks oli karjasel ka käskjalg. Mis kindral see ilma käskjalata! Käskjalg oli neljajalgne oma pere karvane Muri, kes teenis ustavalt, oli valvas ja silmapilk valmis käsku täitma.

"Hass! Võta Punik! Kirjak paha peal! Näe, Sannu kipub koju!" Ja Muri andis käppadele valu, läks nagu

tuul, kõrvad lehvimas, oli Punikul kandus kinni! Kirjak ja Sannu teadsid sedamaid, kus nende koht karjas. Kui loomad kühud täis, heitsid puhkama ja mäletsesid, võis vaadata, mis pereema hommikul märssi kaasa pani: piimapudel, odrakarask, võileib, silgukarp.

Leivakott rippus kõrgel oksa otsas, et keegi enneaegu kallale ei saaks. Muri istus puu all, nuhtas, nina püsti, ja ootas söömataundi. Rohkem kui käskjalga-amet oligi tal meeles leivakäär. Omavahel öelda: Muri seisis karja juures kindrali teenistuses nii kaua, kui teadis kotis veel leiba olevat. Kannikas pidigi õhtuni vastu pidama, et annaks Murile lootust osa saada.

Kari koos puhkamas, võis karjane mättalt mustikaid süüa, nii et suu mustas, teinekord marjadest tilkuvast vaarikust maiustada. Muri marjadest ei hoolinud.

Vahel oldi karjas koos külalastega. Siis oli lõbu laialt, isegi vilu ja vihmast ligunenud ilma ei pandud

tähele. Karjapõlves olnud vanaisal ka pruudiraasuke – naabritalu peretütart Malle. Ega ta ole Mallele küll sellest pruudimõttest sõna hinganud, aga talle oli kangesti meeldinud, kuidas tüdruk kivi otsas laulda lõõritas:

"Karjapoiss on kuningas, suure valla valitseja!"

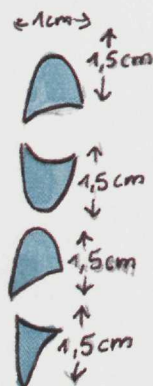
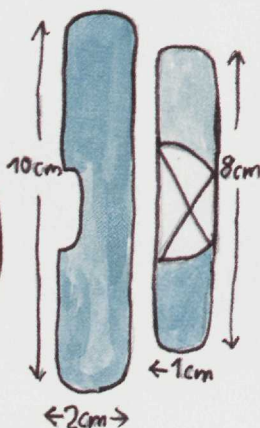
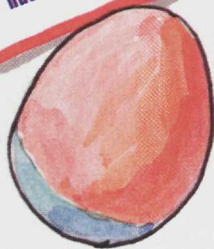
Vald oli tõesti suur – ääretu mets karjalaste valitseda. Lippasid lehmade järel, kui need parmude käest koju kippusid või sügisel tatikaid jahtides enam paigal ei püsinud.

Isa antud kindralipaguneist ei olevat aga paar aastat vanem Kuusiku Kusti midagi pidanud. Kusti oli juba künnipoiss, käis hobuste järel ja pidas ennast samahästi kui täismehiks.

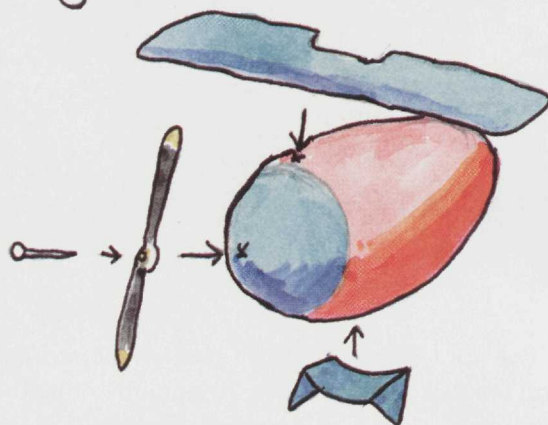
MUNALENNUK

Vajad: tühja munakoort, tugevat kartongi, head liimi, veekindlaid värve, 1 tikku, 1 naela ja kääre.

1

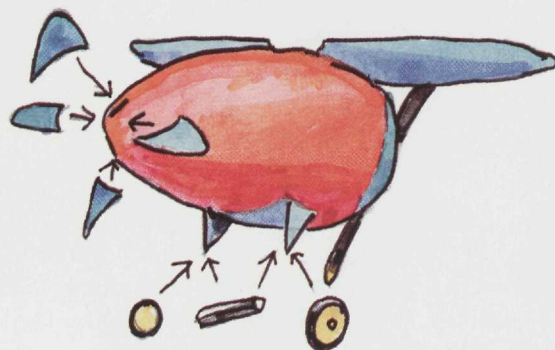
①

Lõika papist välja kõik osad ja liimi nad munakoore külge. Propeller kinnita naelakese abil.

2

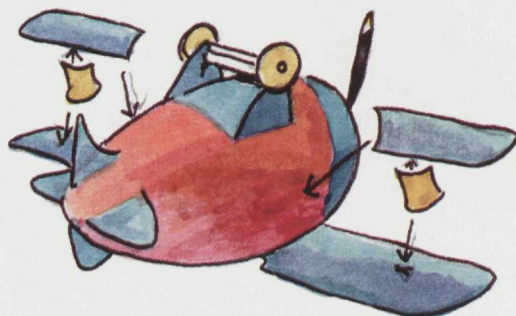
Kõigepealt värvi kõik detailid ära!

Lõika väävel tikku küljest ära ja kleebi pildi järgi lennukikere külge ka teised detailid.

③

3

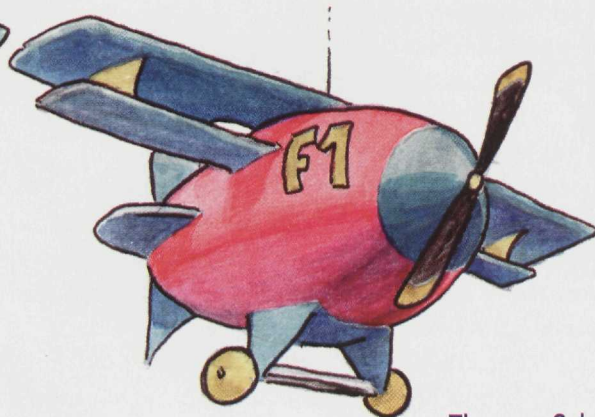

Stabiilisaatorid (kollased detailid) kleebi alumise ja ülemise tiiva vahele ja...

④

4

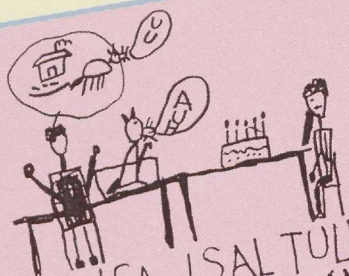
... sinu munalennuk ongi valmis! Head lennuilma!

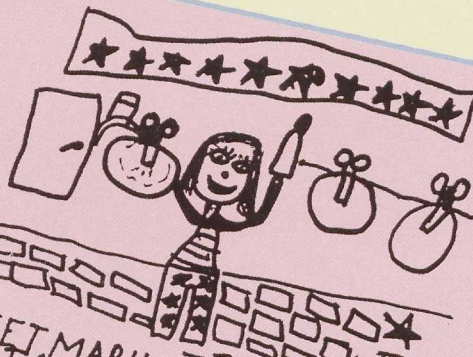

TEREI!
TEREI!

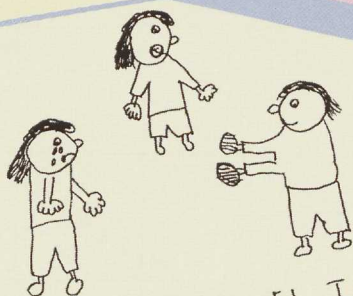
NEED PILDID ON JOONISTATUD SUURE-JAANI PÄEVAKODU HELIKA LASTE POOLT

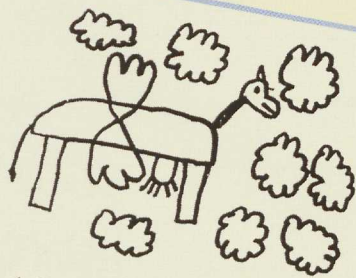
MAARJA-LIISA ISALT TULEB
SÜNNIPÄEV MAARIA-LIISA:NA
TAHAN ISALE JAHI KOERA
KINKIDA! EMA: JAH! KOER
MAKSAB PALJU
MAARJA LIISA: NOJAH
SIIS PEAME ISALE HUL-
KUVA KOERA KINKIMA.

REET MARI! TÕSTAB HAMB-
PASTATUUBI KORGIGA VETT
TOPSI: "MA KRUNNIN VETT!"

LIIS: ON JU, TAPPA EI TOHI.
TAPP ON HALB, SURED ÄRA.
REET MARI: AGA MINU EMA TEAB
PAREMINI. MINU RIHO ON KUUE AASTANE,
TEMA ANNAB TAPPA JA EI SURE ÜLDSEGI
ÄRA!

KAS VATJA: KUS ON. KODU-
LOOMAD TALVEL?
LEHMAD ON LÕUNAMAAL.

VIDRIK: MU SILMAD HAKKAVAD
JUBA PUNNI MIMEMA SELLE
ST VAATAMISEST (TULIO
MUSEUMIST).

RONGIMÄNG. REET MARI!
MINA SÖIDAN SUURTESSE
LAODESSE. NÕUD LAHEN TAL-
LINNASSE. SEAL ON NII PALJU
RAHVASI, MA PEAN KAMINEMA.

HEA KÜLL. TÄNA LÄHEN
JALA. RAADIOST ÖELDI,
ET

KATRIN RIIK EUROOPAS		TONN ELU- KAIK	9 (ROOMA NUMBER)
→		↓	↓
		→	↓
		2xTÄHT SÜLG IKS RIINA & SIIM	↓
		↓	→
			NAPAKAS ...-KIVI (PÖRKAB VEES)
			→
SÖGE, HULL			FRED
LIITER			NÄO OSA
		↓	
		→	
		LEMBIT HAIS VISKE- LING ERVIN	
NAHA- HAIGUS			UNO & DORIS
SÖÖGI- HIMU			PÕÖSAS
	↓		↓
	VOIB- OLLA; VIST	→	
	→	AASTA TERA- VILI VIGA MANGUS	LEN- DAVAD TALD- RIKUD
	→		
	SINU MIKU JA ... ELU- MAJA		SEKUND
	↓		PEKITA LIHA
		→	
		TEAD- MISTE PROOV ...-TALL ... RICO (SAAR)	
SEPA TOO- RIIST			TALI- SPORT VANUSE
ASI			3xTÄHT
		↓	
	→	ANTS LAPSE- VANEM MINU	IMIKU KONE MEID INGL. K.
			→
			ASTUMA, KON- DIMA
			ARVO
			↓
			SÜD TRIIN
			↓
	↓		
	MEELDE TULE- TAMA		
	→		
	EINAR 1. JAA- NUAR		

Ristsõna koostas Ilmar Trull

Parimatele lahendajatele auhinnaks helikassett!

Üllatuskorvike

Sõbrale külla minnes võid eelnevalt valmistada väikese üllatuskorvike, millesse saad peita sõbra lemmikkompveki või hoopis kastanitest või tammetõrudest loomakese.

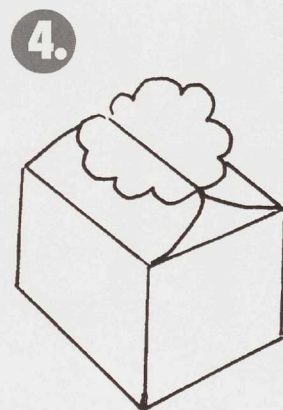
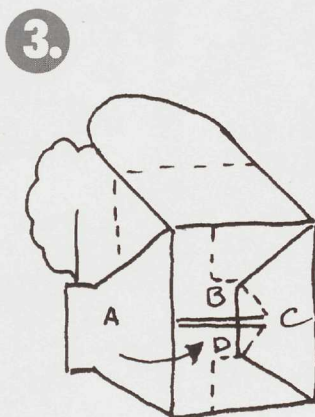
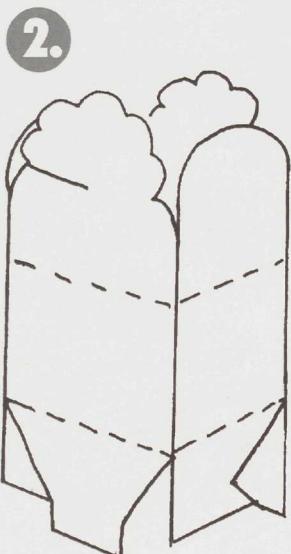
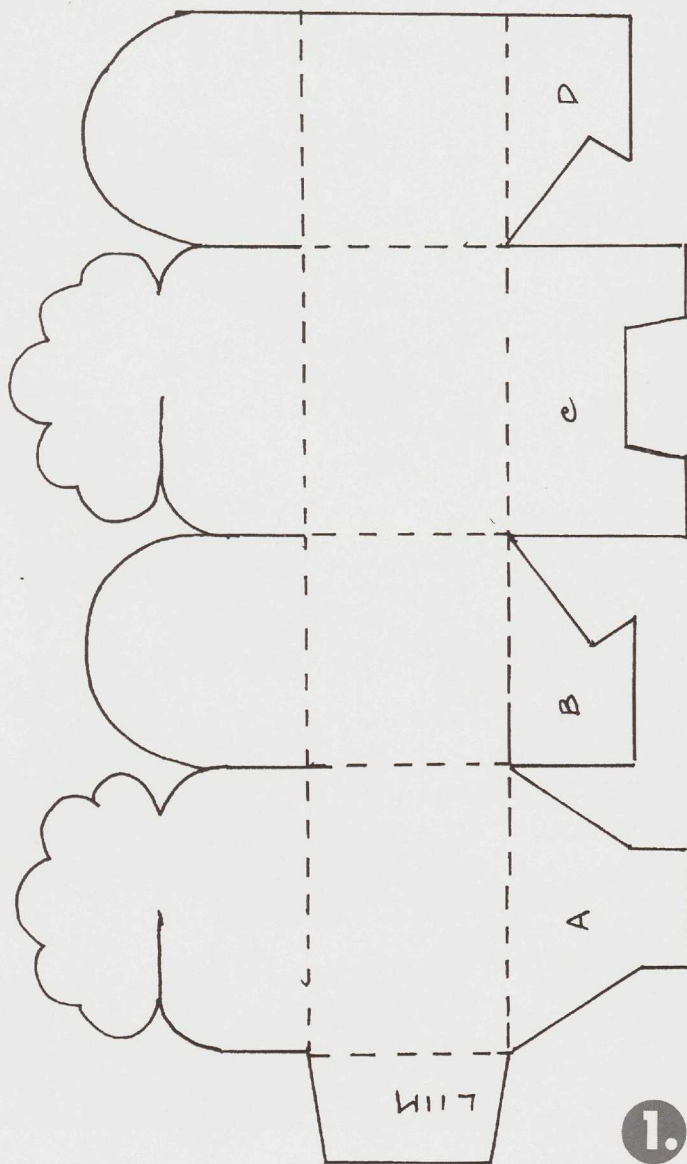
Selleks vajad

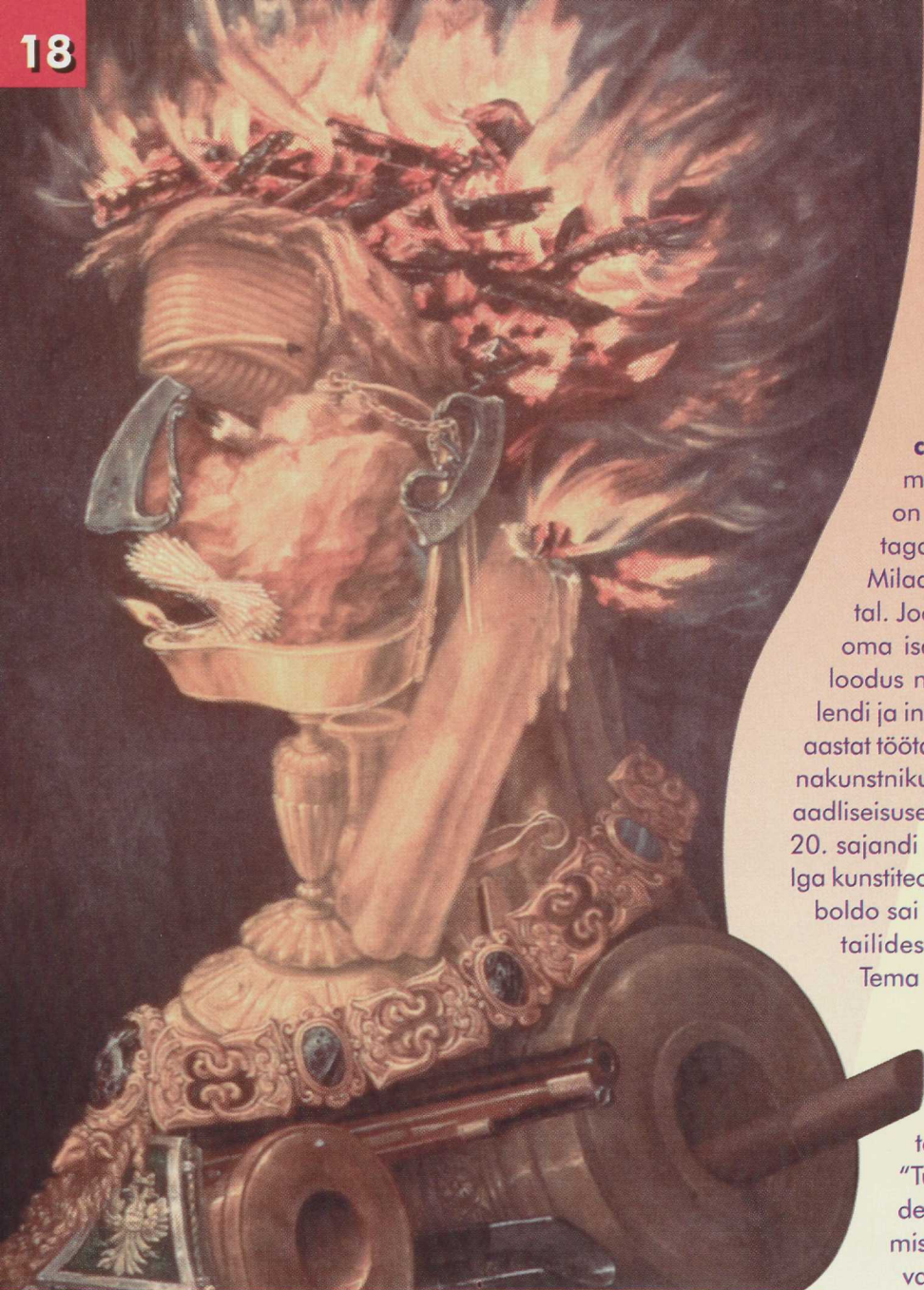
- ruudulist paberit šablooniga jaoks
- tugevamat joonistuspaperit
- kaunistuseks värvilist paberit
- kääre, liimi, pliatsit, joonlauda ning pisut püsivust.

Töö käik

1. Joonesta ruudulisele paberile šabloon – vastavalt nii suur, kui parasjagu tarvis läheb. (Joonis 1.)
2. Lõika kujund välja ja aseta põhipaberile ning joonesta kõik murdejooned selleks, et hiljem oleks lihtsam voltida.
3. Kui kaunistad karbikest pakkepaberiga, kleebi see põhipaberile ning lõika välja ja tee kohe ka kinnitus-sisselõiked.
4. Kontrolli, kas kaunistuspaberi servad on ikka kõik kenasti kinni, kui ei, siis pane liimi ning suru servad hoolikalt kokku.
5. Voldi punktiire mööda karp kokku ning kleebi kinni. (Joonis 2.)
6. Põhja detailid B ja D aseta teravate tippudega detaili C alla ning A voldi omakorda otsapidi C alla. (Joonis 3.)

Ongi valmis!
Krista Saadoja

NELJASAJA- AASTANE TULI

Sellele, kes on harjunud kõike tegema kiiresti ja pealiskaudselt, jääb juuresolev pilt meelde ruugete sakris juustega mehe portreena.

Mõtiskleva ja uuriva loomuga lugeja leiab pildilt aga üllatavaid detaile.

Itaallasest kunstniku **Giuseppe Arcimboldo** (loe: džuseppe artšimboldo) maal kannab nime "Tuli", ja maalitud on see aastal 1566 – niisiis neli sajandit tagasi. Arcimboldo sündis 1527. aastal Milaanos ning suri sealsamas 1593. aastal. Joonistama ja maalima õppis Giuseppe oma isa ateljees, kuid peale kunstiaade oli loodus noormehele kinkinud veel muusikutalendi ja inseneri nutikuse. Kui Arcimboldo oli 25 aastat töötanud Prahas keiser Ferdinand I õukonakunstnikuna, tõsteti ta andeka mehena koguni aadliseisusesse. 16. sajandi maneristilt oli hiljem 20. sajandi sürrealistidel nii mõndagi õppida.

Iga kunstiteos koosneb osadest, detailidest. Arcimboldo sai kuulsaks just nimelt ootamatutest detailidest koosnevate portreede maalijana.

Tema "Kevad" kujutab näiteks noormeest, kelle huulteks on roosipungad, hammasteks piibeled ja kulmudeks rohukõrred, vammusevarrukas aga seisab koos kapsa- ja võilillelehtedest.

"Tuli" peidab endas hoopis teistsuguseid detaile. Ehkki pealtnäha paistab, et tegemist on rahumeelselt kaugusesse vaatava mehepeaga, leiame portreed lähemalt silmitsedes, et kõigist pildil kujutatud esemetest õhkab ärevust ja õhtu. Muide, kõrva aset täitev riistapuu on tänapäeval kasutuselt kadunud – see on seesama tuleraud, millest jutustab Hans Christian Andersen muinasjutt!

Alma Stern

Aga missuguseid detaile leiad

Giuseppe Arcimboldo maalilt sina, hea lugeja?

FIVE

"Five", nagu juba nimest viiest poisist. Peale muusika on neil veel üks ühine huvi – Abs, Scott, Sean, J ja Rich armastavad jalgpalli mängida. Kuigi jalgpallimänguga on nad tegelnud juba väiksest saati, ei oleks keegi neist nõus vahetama popstaari elu jalgpalluri oma vastu. Poisid on naljaga pooleks pannud kokku ideaalse vastasnaiskonna – Abs valis vastaseks oma tüdruksõbra Danielle (kes arvatavasti ainsana "naiskonnas" oskab ka mängida), Scott valis Alicia Silverstone 'i (Scotti arvates näeks ta jalgpallurikostüümis hea välja), Seani lemmikuks osutus Claudia Shiffer ("Võib-olla oleks ta küll parem korvpallurina?" – arvas Sean), J valis tüdruku filmist "Galaxy Caramel", kuid kahjuks mäletab ta vaid tegelaskuju nime, Richi arvates oleks aga hea jalgpallur Michelle Pfeiffer.

Kui "Five'i" liikmed muusikat ei kirjuta või jalgpalli ei mängi, käivad nad õhtuti väljas. Kõige rohkem saab tantsida Rich – teiste poiste arvates on see nii sellepärast, et Rich on neist kõige vähem närviline. Kõige lühemat aega viibib tantsupõrandal aga J – ta läheb tüdrukutega suheldes alati närvi ja ütleb selliseid asju, mida pärast kahetseb.

Airika Laas

Tuudur, Plutt ja Magdalena

Algus märtsinumbris

Kati Murutar

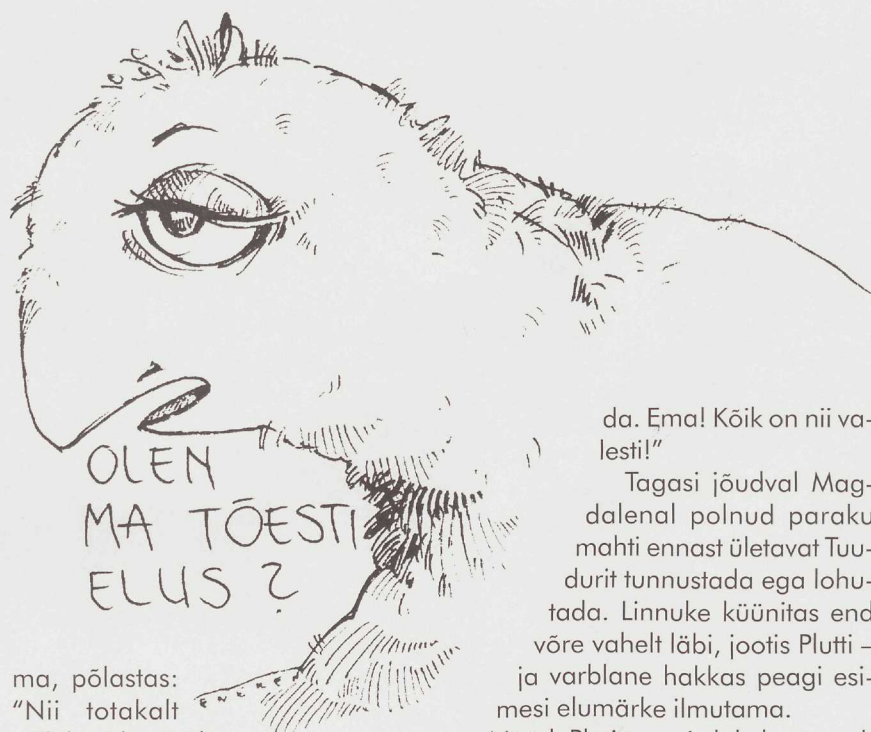
Hulkuv kõuts oli nii valel hetkel, kui vähegi võimalik, mööda rõdusid ja aknalaudu siia kööki jõudnud. Just nüüd, kui Magdalena oli elus esimest korda kuhugi tõeliselt kiire.

Vaene kanaarilinnuke küsis: "Kust sina siia said? Selline... ühe kõrva-ga, kärnane, armiline... Hulkuvad kassid on just selleks välja mõeldud, et Värvukeste Vihaseim Vaenlane võiks neid täpselt valel hetkel meile kaela saata... Mine ära! Vaata, seal laua peal on õunad... tee endale võileiba... Külmutuskapis on kõike... kuule, mina ei ole viimastel päevadel peaaegu üldse söönud. Mind peaaegu polegi siin sulgede sees – linnud kõhnuvad kole kiiresti. Ausalt! Ja tead, kui mu perenaine koju tuleb, siis läheb sul kole pahasti, kui ta sind siit leiab... Appikene... Kui perenaine tuleb, ei pääse ma ise ka enam kuhugi... Ma pean... pean..."

Uskumatu jõud täitis linnukese hapra keha. Magdalena taganes, võttis hoogu ja lendas puurist välja, näljase kassi kõrvade vahelt läbi, nagu Hale'i komeet. Kass lasi kuuldavale surmani kokkunud hädakisa.

Magdalena lendas, nagu tema puurikitsikuses kasutuna püsinud tiivad võimaldasid, hingeldades ja värisedes Pluti juurde. Ta klammerdus Tuuduri kõrval ventilatsioonivõre külge ja lõõtsutas: "Plutt, pea vastu, ma jõudsin kohale... oh... sa ei ole ometi ära läinud..."

Tuudur, taipamata, et Magdalena pidas oma küsimusega silmas sur-

ma, põlastas:

"Nii totakalt võib küsida ainult tu... tuukan. Ma hoian Plutti juba terve igaviku kinni, et ta sinna tuutu põhja ei pudeneks... ega ta ei ole ära läinud!"

Magdalena habises: "Aga tema hingekene..."

Kanaarilind surus end vastu võret, kuulatas, puudutas... ja leidis päratu rõõmuga: "Hingab... Värvukeste valitseja olgu tänatud, ta on elus... Tuudur, ole tubli poiss, pea veel natuke vastu, ma toon Plutile vett... Kohekohe... kohe-kohe..."

Kui Magdalena Pluti jaoks vett tooma tuhises, ägas Tuudur endamisi: "Ma olen väsinud... Täitsa kohe üldse ei jaksa enam... Ma tahaksin praegu olla hoopis oma räasta all... saiakest nakitseda... pesakest punu-

da. Ema! Kõik on nii valesti!"

Tagasi jõudval Magdalena polnud paraku mahti ennast ületavat Tuudurit tunnustada ega lohutada. Linnuke küünitas end võre vahelt läbi, jootis Plutti – ja varblane hakkas peagi esimesi elumärke ilmutama.

Nüüd, Pluti tagasi elule kutsunud, oli Magdalena kohe esimese asjana meeles Tuudurit paitada: "Tuudur, sa oled nii tubli poiss, Suleliste Saatus silitab sind kord veel selle eest, mida sa oma sõbra heaks teinud oled."

Tuudur arvas ise samamoodi: "Just! Ja, võta teatavaks, ma ei lõõnud hetkekski vedelaks!"

Ent juba jälle tõmmati kanaarilinnu tähelepanu tuvilt eemale.

Plutt sosistas nõrgalt: "Magdalena..."

Magdalena pöördus õrnalt Pluti poole: "Jaa, jaa, ma olen siin."

Plutt uuris hänguseil silmil Magdalena – ja tegi kanaarilinnu kohalolekust omad järeldused: "Niisiis ma ei pidanud ikkagi vastu ja toss läks väl-

ja. Säh sulle tikutajat – ja ma tahtsin ometi niiväga elada, tahtsin

Magdalenale öelda, kui hiireviud moodi hirmsasti ma temast hoolin... Nii vähe oli puudu sellest, et ma oleksin palunud Magdalenal oma naiseks saada... Aga nüüd olen ma surnud. Põrgus, nagu ma aru saan... Ja näen Magdalenat nagu kauget virvendust ülevalt pilve pealt mulle järele vaatamas..."

Tuudur suutis ometi kord jahmuda kellegi teise kui enda pärast: "Oh häda, segi pööras!"

Magdalena mõistis vaevatud värvu meeltesegadust ja selgitas: "Plutt, pai sõber, sa oled väga, väga elus. Ja mina olen siin selleks, et sind õhupuhastustorust välja, enda juurde juhatada."

Tuudur kohmerdas tüütult ümber Magdalena ja kinnitas: "Mina aitan! Mina aitan!"

Magdalena tõrjus eksitavat hügelindu: "Jah... Tuudur on ka mõttes sinuga..."

Plutt uuris uskmalt: "Ma olen siis elus?"

Magdalena naeratas õnnelikult: "Jah."

Plutt tahtis teada, kas see, mida ta näeb, on tõesti tõi: "Ja sina oled siin?"

Magdalena sosistas: "Jah."

Plutt tundis endas uut jõudu: "Ja mul on veel lootus kõike seda teha,

millest ma niiväga unistanud olen?"

Tuudurile meenus kahe linnupoisi unistuste ebamugav kattumine. Ta hoiatas: "Seda me peame sinuga veel arutama."

Magdalena hoidis ohtliku nägeluse ära: "Hea küll, hea küll, las ma selgitan nüüd, mida Plutil on vaja teha."

Tuuduril hakkas samuti kiire: "Jah, olemegi pikalt lobisema jäänud. Õngitsemegi Pluti torust välja, siis saame hakata olulisemaid asju korraldama."

Magdalena kirjeldas Plutile olukorda: "Sa kukkusid torusse üheksanda korruse kohal. Meie perenaisega elame kolmandal korrusel. Sul on vaja kuus korrusevahet allapoole lennata, siis jõuad õige luugi taha."

Plutt kartis loodusseadusi, mis seavad linnukeste võimetele omad piirid: "Pimedas, kitsas torus lennata..."

Magdalena sisendas: "Just, mitte kukkuda, vaid lennata."

Tuudur ei uskunud ürituse võimalikkusse: "Pole võimalik! Mina tean! Iga tuvi jääb pimedas magama, mitte ei lenda."

Plutt uskus endasse: "Kuule, mees, ma pole tuvi, ma olen varblane!"

Magdalena oli kindel: "Plutil on kindlasti nii palju tahtejõudu, et ta ei jää magama."

Tuudur manas: "Ei usu. Pealegi ei mahu ükski normaalne lind seal tiibu sirutama. Kukub alla, kopsiti."

"Tuudur, sa ei tohi Pluti eneseusaldust kõigutada!" käratas kanaarilind oma leebuse kohta uskumatult karmilt.

Tuudur torises: "Midagi ma ei kõiguta!"

Magdalena lepitas: "Ma saan aru, et sul on raske.

Sinu sees vaidleb praegu kaks erinevat Tuudurit.

See Tuudur, kes on Pluti

sõber, tahab iga h i n n a eest se mu hä-

dast välja aidata. See Tuudur, kes on noor mees, tahab teist meest võita ja temast üle olla."

Tuudur kohmetus: "Kust sa tead?"

Magdalena teadis, et Pluti jõud võib jälle raugeda. Tal oli vaja kiiresti ja taktitundeliselt Tuudur segamast ära saada. Linnukesele tuli päästev mõte: "Aga Tuudur... Sul on ju kiire!"

Tuudur imestas: "Kuhu kohta?"

Magdalena seletas targasti: "Sul on pesa punumisega kiire!"

Tuudur imestas: "Miks mul äkki nii kiire on? Mul pole pesa vaja olnud..."

Magdalena kinnitas: "Aga nüüd on vaja. Kõigil teistel suureks saanud poistel on juba pesad kindlasti valmis. Sa ju tead ikka, milleks suurel linnupoisil pesa vaja on?"

Tuudur teadis ja oli õhinas: "Kui Tuuduril on pesa, siis saab Tuudur naise võtta, sest et naisel on pesa, kuhu munad muned..."

Magdalena kiitis: "Õigus, Tuudur!"

Tuudur muutus äkitselt hullupööra tegusaks. See, et Magdalena ise talle pesast rääkis, tähendas kindlasti, et... Tuudur läks kihevile: "Ma lähen ja punun pesa. Mul saab pesa enne Plutti valmis, siis ma võtan Magdalena naiseks... Nii lihtne! Mul polekski vaja olnud Plutti sinna torusse lükata..."

Niisiis tuvi polnudki nii rumal!

Ta teadis...

... ja kiirustas eemale, korrates: "Minu pesa saab enne valmis, mina saan Magdalena omale!"

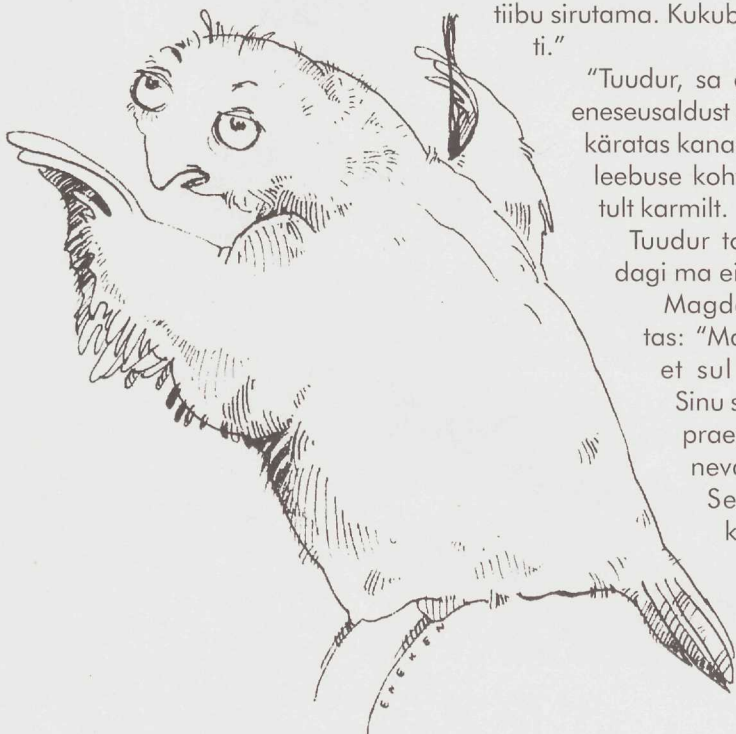
Magdalena turtsatas: "Meeste mängud!"

Tüdruku turtsatus tõi tuvipoisi mälestuspildist välja. Ta küsis – et kindlaks teha, kuidas asjad tookord ikkagi olnud olid: "Tahtsid mind lihtsalt jalust ära saata, jah?"

Magdalena tunnistas häbelikult: "Mul ei jäänud midagi muud üle."

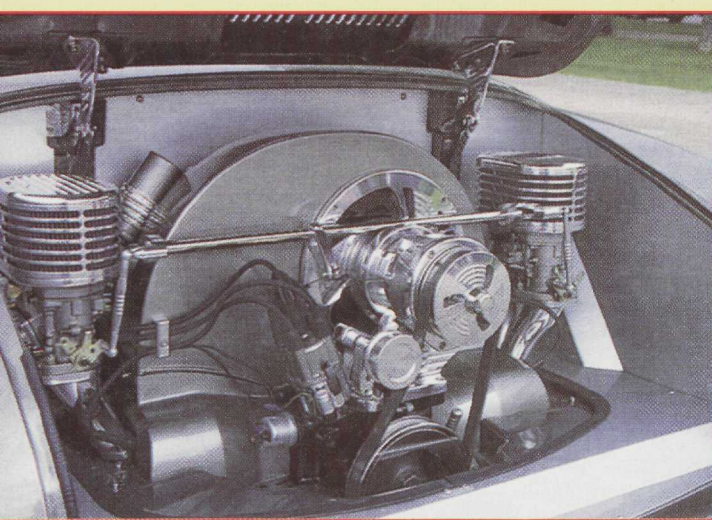
Veel tänagi nõrдинud tuvi tahtis jonnima hakata, ent Magdalena tuletas meelde: "Tuudur, minevikku ei saa muuta! Ole nüüd härrasmees!"

Tuudur suutis end suurivaevu härrasmeheks sundida ja mälestustesse tagasi minna.

↑ Matti Äyräväise '61 VW Karmann Ghia.

↑ Mootoris on meeletult palju omatehtud osi, nagu näiteks viiekümnendate aastate mikrofoni meenutavad karburaatoriümbrised.

↙↘ Millest on valmistatud tagasivaatepeegel, rehvi ja numbrit ümbritsev raam? Loomulikult billet-alumiiniumist!

↑ Auto armatuurlaud ja kogu salong on täis billet-detaile.

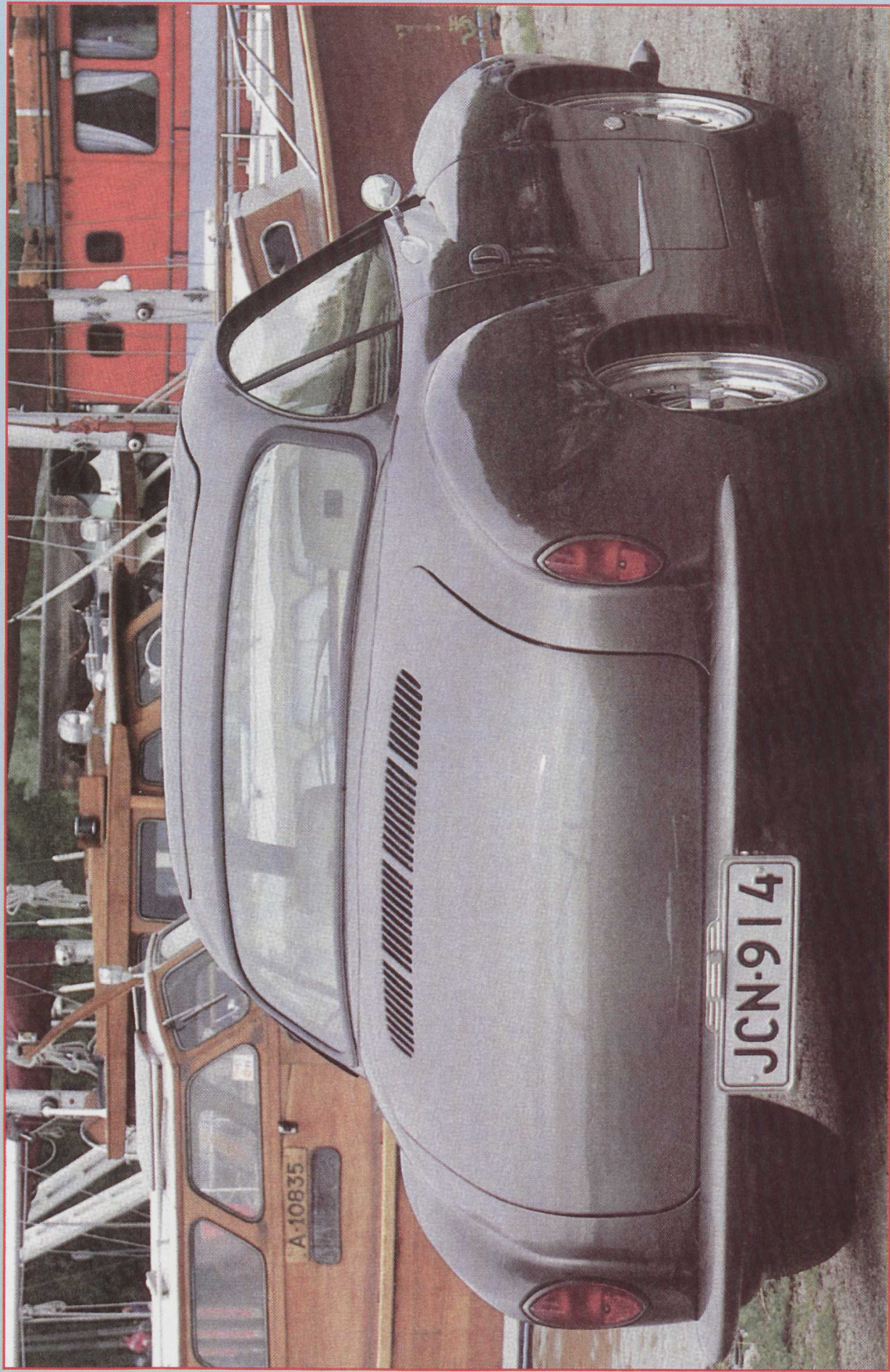
↑ Tagaistme seljatugesesse uputatud kõlarite ees olevad restid on samuti billetist. Peale alumiiniumi on sisustuses kasutatud ka heledat nahka.

BOYDI JÄLGEDES

Auto, millest seekord juttu tuleb, on VW Karmann Ghia aastast 1961, mis kuulub Matti Äyräväise nimelisele soomlasele. Enne aga, kui sellest autost üldse kõnelda saab, tuleb ära seletada mõiste billet. Billet-detailideks kutsutakse teatud alumiiniumsulami kamakatest valmistatud iluosi. Vast kõige tuntum Billet-osade tootja maailmas on Boyd Coddingtoni firma Boyd's, mis asub Ameerikas.

Nüüd on Boyd'si firmale siginenud ookeanitagune konkurent, sest Matti Äyräväinen saavutas oma tööandja seadmeid kasutades peaaegu niisama hea tulemuse nagu Boyd'ski. Oma unelmate autot ehitades tegi ta sellele üle saja billet-detaili ning paigaldas masinasse ka superhea stereosüsteemi. Matti on kindel, et selliseid billet-detaile, nagu tema autol, pole kellelgi teisel.

Märt Lauks

61' VOLKSWAGEN KARMANN GHIA

Võõrad mõtted

VEIKO LIIS © 1998

PAARI SEKUNDI JOOKSUL TAJUB DIRK MILJONITE INIMESTE JA MINGITE TUNDMATUTE OLENDITE MÖTLEMIST. TEDA VALDAB MEELETU HIRM...

TULEN, TULEN!
EI LASTA KA
MAGADA!

TERE WILLIAM!
KAS OOMAJA
ANNAD? MINUGA
JUHTUS VÄGA
IMELIKKE ASJU JA
NÜÜD OLEN HIRMUS VÄSINUD.

MUIDUGI!
TULE
SISSE!

TEEN KOHE
KÜLALISTETOJA
KORDA.

MIND RÜNDASID TEEL
MASKIDES MEHEDE, KES
SÕITSID TUMESINISE MAASTURIGA
JA HALLI BUSSIGA, MILLEL OLID
KOLLASED UKSED. KAS SA TEAD,
KELLELE NEED MASINAD KUULUVAD?

KOHALIK
MAFFIA!

KUI MAFFIA
TAHAB MÖTTE-
KRISTALLI JA
AVASTAB, ET
TEGEMIST ON
VÕLTSINGUGA,
SIIS HAKATAKSE
MIND OTSIMA!

HOMMIKUL...

MIS SUPI SISSE
SA SEEKORD
SATTUSID?

PEAN KIIRESTI
ÜLES LEIDMA KUUS
VENDA. TEAN VAID
SEDA, ET NAD ON
STETTBYNS OLNUD.

MÜÜD SA VEEL
PÜSTOLEID? KAABAKAD
VÕTSID MU HEA
SMITH & WESSONI ÄRA.

"MUUGISAAL"
ON KELDRIKES.
TULE JA VALI!

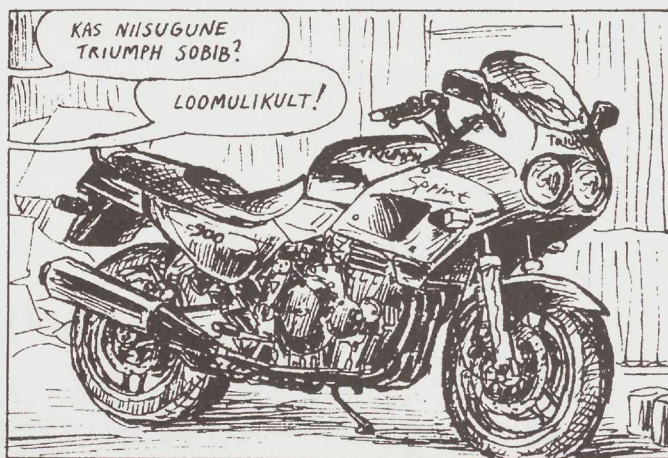

VÄGEV!

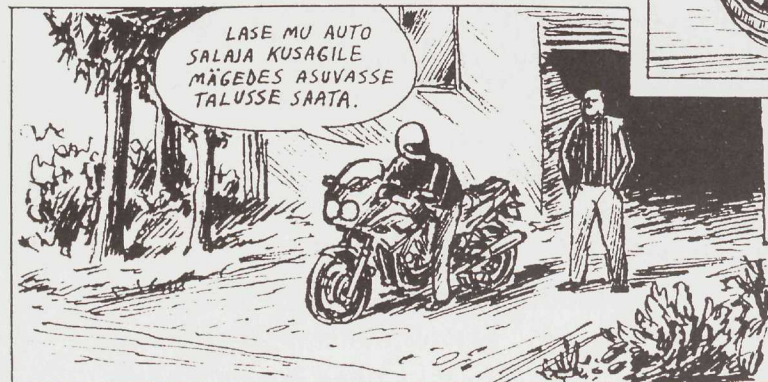
VÕTAN SELLE.

MUL OLEKS MINGISUGUST
SÕIDUKIT VAJA. MAFFIA
HAKKAB VARSTI MU MASERATIT
OTSIMA JA OLEKS HULLU-
MEELSUS SELLEGA RINGI KIHUTADA.

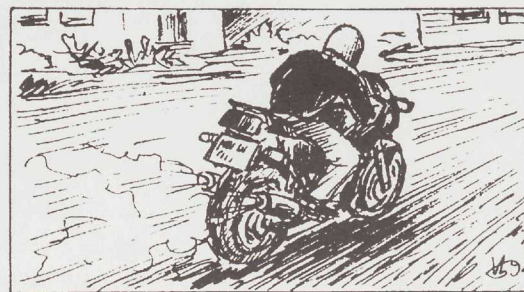

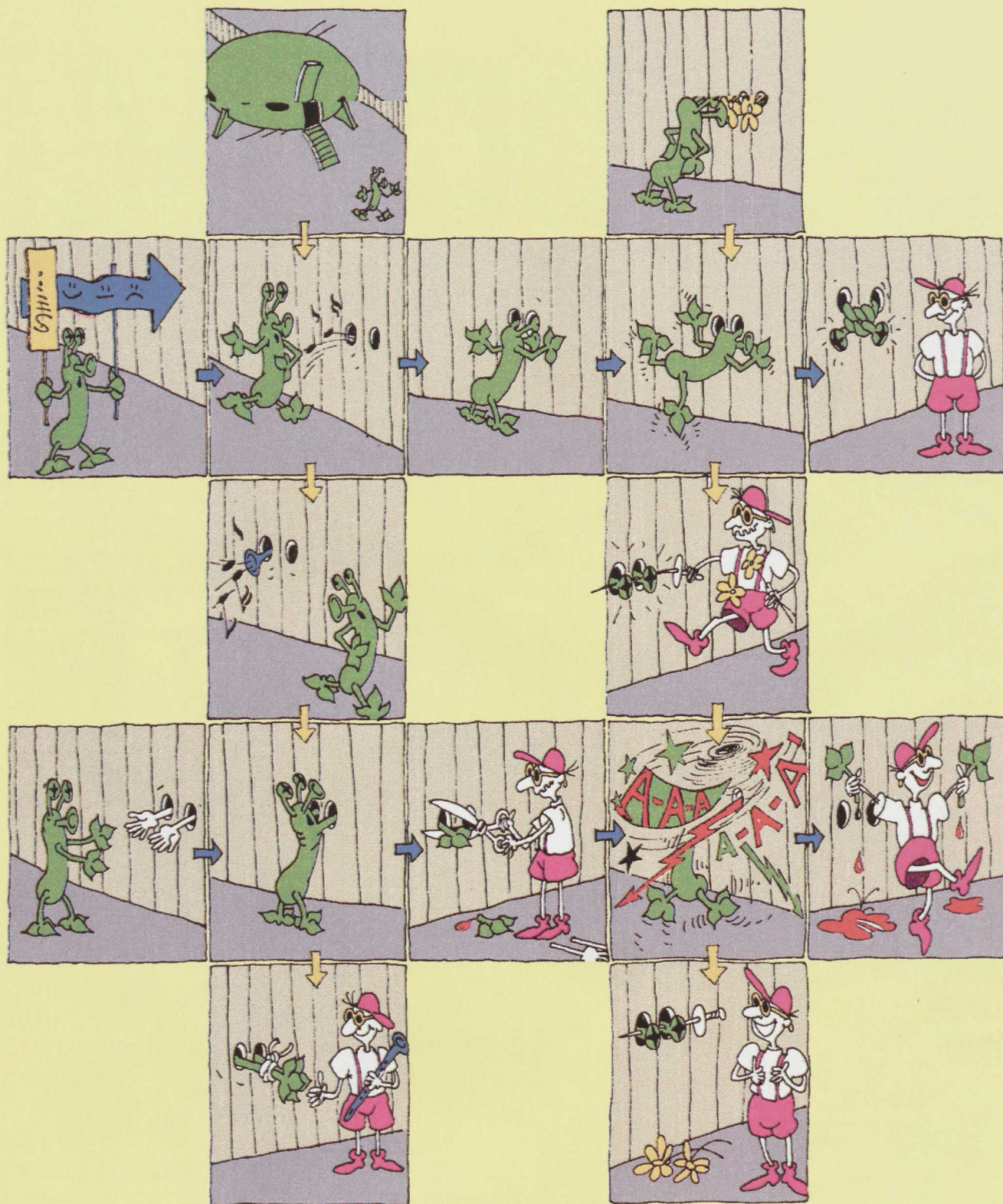
KAS NIISUGUNE
TRIUMPH SOBIB?

LOOMULIKULT!

LASE MU AUTO
SALAJA KUSAGILE
MÄGEDES ASUVASSE
TALUSSE SAATA.

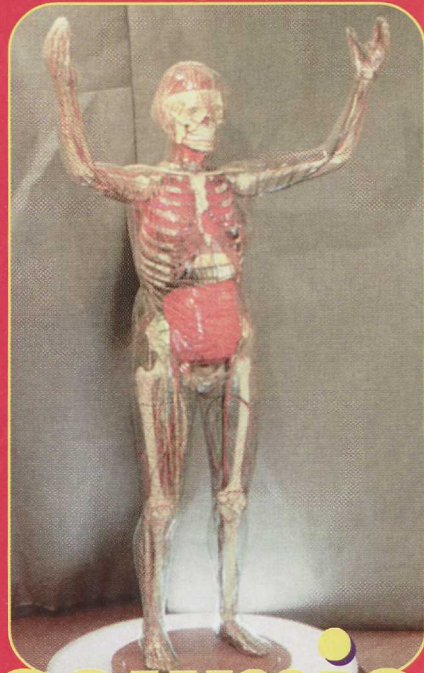

Juri Sannikov

UFO!

Kui kunstnikul on paha tuju, siis näeb ja kujutab ta ilma ja inimesi vahel kurvalt, vahel kurjalt.

Aga Sina vali nüüd rõõmsad värvid, kogu head tuju ja joonista koomiksile õnneliku lõpu pilt. Tead ju küll – happy end!

Kohtume tervishoiumuuseumis

MAI: Tšao, Kai! Kas tead, et mu reaktsiooniaeg on tippklassist?

KAI: Kust sa tead?

MAI: Tervishoiumuuseumis ise mõõtsin. Seal on üldse lahe!

KAI: Kus ütles! Muuseumis – ja lahe?

MAI: Ausalt on! Seal saab ju midagi ise teha ka. Ruumid on põnevaid seadeldisi täis. Võid mõõta oma kopsu mahtu, reaktsiooniaega, naha tundlikkust ja veel igasuguseid muid asju.

KAI: Ära maini?

MAI: Lapsevanemad tirisid – noh, laupäevane kogupere-värk! Aga huvitav oli küll.

KAI: Mis seal siis veel oli?

MAI: Läbipaistev inimene. Saad aru – kõik paistab, mis inimese sees on. Vajutad nupule ja siis hakkab maks helendama. Või süda või neerud.

KAI: Kust sa tead, et see just maks on?

MAI: Nupu juures on kirjas. Ja kui tahad täpselt sisselundite kohta teada, siis võid lindilt loengut ka kuulata. Inimene keerleb alusel ja elund, millest jutt käib, hakkab helendama. Ja ühes toas oli jurakas raku mudel.

KAI: Misasi?

MAI: Inimese väikseima osakese, raku 100 000 korda suurendatud mudel. Neid rakke on inimeses tohtu arv. Ausalt, ma poleks uskunud, et inimese keha nii keeruline on.

KAI: Ikkagi looduse kroon.

MAI: Olgu ta kroon või mis iganes, aga imestama paneb küll, et kõik funktseb.

KAI: Kuule, kas seal seksi kohta ka midagi oli?

MAI: Oli seksist ja elust enne sündi ja sündimisest.

KAI: Ma küll teiste ees sihukest värki uurida ei taha.

MAI: Seal saab seda päris omaette ka teha. Ja videosid pakutakse hulgi välja. Neid saab vaadata grupiga ja ka üksi.

KAI: Äkki peaks tõesti minema?

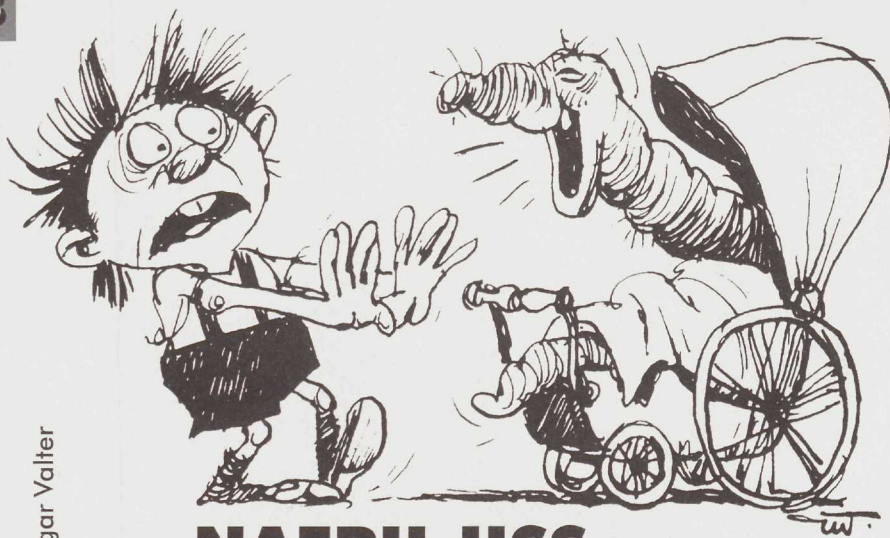
MAI: Lähme jah. Mõtlesin just, et lähen üksi ja vaatan neid asju uuesti, mida papsi nähes lame oli teha.

KAI: Kus me kokku saame?

MAI: Muuseumi ees Laial tänaval. Maja number 30.

KAI: Kohtumiseni tervishoiumuuseumis!

Kai ja Mai juttu kuulas pealt
Mari-Ann Aimla

Edgar Valter

NAERU-USS

JUKU KÜSIB

Milleks on jänesel rohelised püksitraksid?

Selleks, et püksid jalas püsiksid.

Mis on valge ja kahe sinise triibuga?

Aspiriinitablett, kellel on sinised püksitraksid.

Miks kannab ninasarvik püksirihma?

Seepärast et ta püksitraksid läksid kaotsi.

Mis on tumepunane ja liigub üles alla?

Jõhvikas liftis.

Kes on kollane ja koliseb igal sammul?

Suurte kõrvarõngastega tibu.

Kes on kilu?

Kaalujälgimist harrastav heeringas.

Milline viin tammub jalalt jalale? Pingviin.

Milleks hakkavad kaelkirjakud hommikul ärgates kohe puulehti sööma?

Selleks, et toit lõunaks kõhtu jõuaks.

Miks hiirt ei saa lüpsta?
Seepärast et ämber ei mahu ta kõhu alla.

Kes liigub maa all kiirusega viisada kilomeetrit tunnis?

Turbomutt.

Kui kaua elas maailma kõige vanem elevant?

Kuni oma surmani.

Mis katab kukke külma ilmaga?

Kananahk.

Kuidas teha vahet nugisel ja karvamüsil?

Vii mõlemad metsa puu alla. See, kes ronib puu otsa, on nugis.

Kus oli hamster, kui elektrivalgus kustus?

Pimedas.

Mis juhtub, kui siil abiellub boa-maoga?

Sünnib seitse meetrit okastraati.

Mis on roheline ja lendab lõuna poole?

Puhkusele minev kapsas.

Mis on pruun ja tuleb lõunast?

Puhkuselt saabuv kapsas.

Holger Lihtmaa

Kopraklubi

Öö on nüüd pikem, päev lühem, ja päevalguses tehtavate toimingutega tuleb kiiremini hakkama saada. Pikad pimedad öhtupoolikud annavad aga võimaluse rohkem raamatuid ja ajakirju lugeda ning Kopraklubi kirjaveergudele kirju kirjutada.

..-/-.../.-.../.-/-.../.-.../.-.../.-.../.-.../.-.../.-.../.-.../.-.../.-.../.-.../.-.../

Usun, et kõik viitsid juuresolnud morsetähestiku abil lugeda, mida skauditüdruk Kairi Mõis oma kirja lõpus teile soovis (Hea Laps nr. 9 – morsetähestik oli ju samal leheküljel. Kuna skaudid kasutavad oma salakirjades morsetähestikku, siis panin minagi kirja midagi, mille te kindlasti läbi loete. Kasutades mõnd teist ajakirja, mille lugemiseks läheb vaja võtit, võiks kirjutada ka näiteks nii: ZONMYZSIXU ZUMTY-HÄÄMIÖ. Võtmeks on siin n-ö tagurpiditähestik:

A B C D E F G H I J K L M N O
Y X Ü Ö Ä Ö W V U T Z S R P O

Nuputa!

Kopraklubile on seekord tulnud kirju küll kasinasti, olgugi et tegemist on kirjaklubiga. Meile juba tuttav skaudiembleemi võitja **ANDRES JAKOVLEV** ütleb oma kirjas, et mängib meeledli igasuguseid mängu, näiteks uka-ukat, keerukuju ja teisi, on alati valmis lugema, õue mine-ma ning ka raha teenima, kui selleks võimalus tuleb.

SANDRA VUNGI Viljandimaalt teatab, et on väga rõõmus, et saab tulla Kopraklubisse ja ka tema sõbratar Anna-Liisa tahab seda. Paraku ei ole Sandra asjast päris õigesti aru saanud ning küsib, millal Kopraklubisse tulla. Seda ei saa päris täpselt öelda, kuna Kopraklubi on eelkõige kirjaklubi. Ühendust peetakse ajakirja kaudu ja liikmeid pole veel küllalt palju selleks, et saaksime suurt kokkutulekut korraldada. Kui liikmete arv suureneb, siis tuleb see küll kõne alla. Aga Sandra, otsi veel mõni sõbratar, keda asi huvitab, ja te saate moodustada oma Kopraklubi pesakonna. Tegutsemiseks on Kopraklubi leheküljed juba veidi juhtnõore andnud ja annavad neid edaspidigi. Näiteks saite eelmises numbris üleskutse osaleda Kriimsilma laagri ettevalmistustes. Selleks tuleks välja mõelda laagri embleem, laul või hüüd (või kõik kolm) ja saata Hea Lapse aadressil Kopraklubile.

NB! Kui kirjutad kirja Kopraklubile, võid lisada ka foto oma tegevusest või ka lihtsalt enda portree.

Eelmistes numbrites esitatud küsimustest on vastamata veel üks: KES ON SUULUD? Seda ei teadnud ilmselt keegi.

Skautiliikumise isa Bi Pi (lord Baden-Powell) puutus buuri sõjas suuludega tihedasti kokku. Ta kirjutab nendest nii:

“Lõuna-Aafrika parim hõim on suulud. Iga selle hõimu mees on hea sõdur ja luuraja, sest nad valmistuvad selleks juba poistena.”

Lõuna-Aafrika neegritest pärisrahvastik on üpris kirju. Kõige vanem ja heledanahalisem hõim on bušmanid, kelle järelkäijad olid hotentotid, kelle aga nende aladelt tõrjusid välja bantud. Idapoolseid bantusid nimetati kahvriteks, kes omakorda jagunesid mitmesse hõimu. Tähtsaimad nendest olid sõjakad ja hästi organiseerunud suulud. Suulud on kujunenud karjakasvatushõimudest, kes 19. sajandi algupoolel hõimupealike juhtimisel riigiks muudeti. Suulumaa (Zululand) on Lõuna-Aafrika Vabariigis asuv reservaat Natalis, India ookeani rannikul. Kuna suulud tundsid hästi selle maa loodust ja oskasid sellega hästi kohaneda, siis ongi just selle koha pealt suulusid skautidele eeskujuks seatud.

MAAILMAS JA EESTIMAAL

Mälestusmärk Vabadussõjas langenud õpetajatele ja õpilastele Tallinna Reaalkooli juures puhkelaager skautidele.

Rootsimaa pinnal Eesti skautide metsakodus.

Skautmaster Leho Männiksoo koos Soome Püha Jüri skaudigildi liikmega mälestuskivi juures.

on vanimaks skaudiorganisatsiooniks Eesti Skautide Malev.

On teada, et enne selle loomist algas skautide organiseerumine Pärnu Poeglaste Gümnaasiumi õpilaste seas juba 1912. aastal, kui selle andis tõuke kooliõpilaste kalendris "Tovarištš" ilmunud lühike ülevaade skautlusest. Kuna Eestimaa oli tollal üks Venemaa Läänemere provintsidest ja koolides pidi vene keelt rääkides ka vene meelt olema, siis kinnitati Pärnus Ervin Tammani juhitud skaudirühm vene skautide organisatsiooni "Russki skaut" rühmaks siinmail. Rühma vanemaks sai Ervin Tammani isa, ja selle pere korter oli koonduste pidamise kohaks. Seal räägiti muidugi eesti keeles ja alati eesti meeles. Hiljem muretseti rühmale oma kodu ja poisid meisterdasid selle jaoks ise mööbli, sest skautluses toimub igasuguste oskuste õppimine tegevuse läbi (learning by doing).

Rühmas tegeldi erialalise väljaõppega ja kuna poisid olid ka Pärnu tuletõrje liikmed, oli nende ülesandeks pidada korda tulekahjudel. Poisid käisid ka esmaabi õppimas, omandasid tööoskusi Pärnu tiserite, lukkseppade ja maaalrite juures. Oma tegevust majandasid skaudid pidude korraldamisega, mille kava täitsid poiste mandolii-niorkester, laulukoor ja näidendid.

1917. aasta oktoobris ründasid Pärnu linna saksa tsepeliinid ja gümnaasium evakueeriti. Ära läksid peamiselt mitte-eesti rahvusesse kuuluvad poisid ja sama aasta sügisel muutus skaudirühm rahvuslikuks, tegutsedes sinimustvalge lipu all kuni Saksa okupatsioonini, mil sõdurid rüüstasid skaudikodu.

Eesti skautlusele pani tugeva aluse Eesti esimene kõrgharidusega võimlemisõpetaja Anton Õunapuu. Ta asutas skaudirühmad Tallinna Poeglaste Gümnaasiumis ja Tallinna Reaalkoolis ning need ei kuulunud enam vene organisatsioonidesse "Russki skaut" ja "Junõi razvedštšik". Mõlema Anton Õunapuu skaudirühma tegevuse lõpetas samuti Saksa okupatsioon 1918. aastal. Kuid sellega skautlus ei surnud. Algas ju Vabadussõda, millest võtsid osa ka paljud skaudid. Skautluse juht langes Petseri lähistel 2. aprillil 1919. Talle leidis järglasi – kui Vabadussõda lõppes, algas skaudimalevate asutamine Tartus, Valgas, Võrus, Haapsalus, Viljandis. Malevatesse kuulusid ka gaidid, kuid aastal 1920 läksid nende rühmad lahku poiste omadest lahku. Gaididel tekkisid oma malevad.

20. märtsil 1921 kutsuti kokku Eesti skautide üleriigiline kongress, kus saavutati kõigi malevate liitmine Eesti Skautide malevaks. Siitpeale tugevnes ja laienes skautlik liikumine kuni 1940. aasta septembrikuuni, kui nõukogude võim maleva sulges. Skaudiliikumise õitseajaks Eestimaal olid aastad 1932 - 1940. Siis tulid sõda ja nõukogude okupatsioon ning skaudid tegutsesid edasi vaid paguluses. Eestimaal ei tohtinud tol perioodil sõna "skaut" suhu võtta. seepärast tegutseti siin edasi teistsuguste nimetuste all ja käidi koos, tegutsedes nn. "variskautlusega".

Eesti skautlus koondus taas oma lippude alla alles aastal 1988.

Skautmaster Leho

Parimad sõbrad

Öeldakse, et raamat on inimese parim sõber. Ilus ütlemine, eks ole? Aga niisama ilusasti kõlab ka väide, et koer on inimese parim sõber.

Raamatuke on Sul Hea Lapse (või koguni terve Hea Lapse aastakäigu) näol olemas. Aga kas Su peres on ka haukuv, näuguv, siutsuv või piiksuv sõber?

Barbiel, nagu Sa küllap juba tead, on alati olnud mõni lemmikloom. Sellel pildil naeratavad neljajalgseid tulid ta perre alles äsja. Võib-olla tuleb keegi neist Sinugi juurde elama – juhul, kui Sinu joonistatud või kirjeldatud lemmikloomad satuvad parimate sekka!

**Kirjutisi
ja pilte ootame
5. detsembrini!**

MÄNGUASJSDE
MAALETOOJA
JA HULGIMÜÜJA

Kõige enam LEGO-tornidega riike teadsid nimetada

KATRIN KAASIK Haapsalust,

ELARI HAUGAS Maardust,

KAUR ja **JESPER**

ELDEMEEL Orissaarest,

MARGUS SEPAMÄE Jänedalt ja

MARTIINA VIIL Tartust.

Tervitus kõigile sõbradele ja sugulastele!

Tuhat tänu toredate kirjade, joonistuste ja muude saadetiste eest! Mis seal pikalt viivitada, hakkame aga auhinna-saajaid üles lugema.

Kohtumiseni, sõbrad!

Olen 6-aastane Getten ja mul on üks suur ning üks väike vend. Mulle meeldib rattaga sõita ja ratsutada. Soovin endale sõbratari, kellega vahel kokku saada ja mängida.

GETTEN HAAS, Kivimaguna talu, Asuja sjk. Pärnumaa 86103

LEGO torne, mis üksteise järel purustasid Guinnessi raamatu rekordi, on ehitatud peaaegu kolmekümnel korral – alates 15,53 meetri kõrgusest klotsitornist, mis ehitati 1988 Inglismaal, on neid püstitatud veel Itaalias, Saksamaal, Norras, Iisraelis, Austrias, USAs, Portugalis, Uus-Meremaal, Šveitsis, Ungaris, Belgias, Rootsis, Hongkongis, Luksemburgis, Hispaanias, Taanis, Poolas, Lõuna-Aafrikas, Lõuna-Koreas, Prantsusmaal, Türgis, Austraalias ja Venemaal. Tallinna torni kõrgus oli 24,51 m.

Nupu-auhinnad saavad **ANDRES JAKOVLEV**

Tallinnast ja

KALEV RODIMA Taeblast.

Karu Otto

mõistatuste auhinnad saab **MADIS ESLAS** Türilt.

Ristsõna-auhinnad saavad seekord

JULIA DOVEIKO Sillamäelt

ja **ANGELIKA SARAPUU**

Järverest.

Tere, Triibu-Liine!

Ma sooviksin väga endale kirjasõpra. Ta peaks olema 10-12 aastat vana. Mina olen 10 aastane. Ka siis tahan kirjasõpra, kui see peaks olema näiteks Triibu-Liine. Mulle meeldivad hobused, kassid, kaelkirjakud ja delfiinid. Minu muusikalemmikud on Spice Girls, Celine Dion, Kelly Family ja Jennifer Rush.

KATERIIN LEHTSALU, Pkt. 112, EE 2210 Tapa.

Hei-hei!

Sooviksin leida kirjasõpra vanuses 9 - 12. Ise olen 11aastane plika Tallinnast, kellele meeldivad koerad ja lemmikbänd on X-perience. Meeldib nii vanem kui uuem muusika. Kui võimalik, lisa kirjale foto!

TRIIN LILLEBERG, Õhtu 16, Tallinn 10322.

"Kirjute nuppude" vastused on järgmised

1. dog

2. Veevad Kivid

2.

4. Leonardo da Vinci.

5. kuiti

6. kaks

Barbie pidžaamapeole saabus vapustavalt häid kavandeid – loodame neid edaspidi ka ajakirjas avaldada. Auhindu kõigile kahjuks ei jätkunud – aga Barbinduse-lehekülj jääb kestma ja võistlused niisamuti.

Seekord saavad auhindade omanikeks

GERLI KALNAPENKIS Võrumaalt, **MARILIIS MIHHEJEV**

Kohtla-Järvelt,

TIINA KAUKVERE Jänedalt, **LAURA LIISA SIIM** Elvast ning

KRISTIINA ÖLLEK ja

MOONIKA MAIDRE

Tallinnast.

Saame tuttavaks, saame sõpradeks! Kamardžoba, kargi bavšvi!

Kui kuulete tänaval kahte tõmmut last teineteisele tervituseks ütlemas: "Kamardžoba!", siis võite olla kindlad, et tegemist on grusiinidega. Gruusiast pärit lastel on, muide, Tallinnas ka oma pühapäevakool.

Gruusia asub Eestist väga kaugel, kuid päike on ometi meil kõigil ühine. Gruusia on pindalalt väike nagu Eestigi, ja see pärast on pidanud grusiinid iidsetest aegadest alates oma maad kaitsma. Nii poegi kui tütreid kasvasid grusiinid oma kodumaad kõige tähtsamaks pidama. Gruusia ajaloo peetakse kõige õitsvamaks perioodiks XII sajandit, kui riiki hakkas juhtima kuuteistkümnendaastane tsaar David Ehitaja.

Gruusiinide jaoks on väga tähtis säilitada külalislahkuse kombeid – rahvasuu ütleb, et külaline on Jumalast. Tbilisis, Gruusia pealinnas, seisab hiigelsuur ausammas "Gruusia ema". Naisekuju hoiab ühes käes mõõka ja teises veinipeekrit. Mõõgaga võtab ta vastu vaenlast, veiniga tervitab aga külalist.

Tbilisi linna ehitas tsaar Vahtang Gorgasali V sajandil. Legend jutustab, et kord jahiretkel nägi tsaar faasanit ning saatis seda jälitama oma jahipistriku. Mõlemad linnud kadusid jäljetult. Lõpuks leiti nad uppunudena soojaveelisest jõest. Tsaarile meeldis see paik ja ta andis käsu ehitada jõe äärde linn.

Gruusia loodus on puuviljade poolest väga rikas. Gruusiinid ütlevad, et nende maal kasvavad maailma kõige maitsvamad viinamar-

jad. Sügisel on, muide, viinamarjadest mahla välja pressimisel abiks lapsedki. Viinamarjamahlast valmistatakse maailmakuulsaid gruosia veine.

Gruusiaga on seotud argonautidest pajatav müüt. Kord väga ammu suundusid argonautid, keda juhtis Iason, Kreekast Kolhisesse (Lääne-Gruusiasse) kuldvillakut otsima. Kuldvillak, mille abil grusiinid kulda valmistasid, oli sellal Gruusia tsaari Aietese valduses. Iason ei pääsenud kuldvillakule ligi, kuna seda valvas õel draakon. Kuid Aietese tütar Medeia armus Iasonisse ning aitas noormehel kuldvillakut kätte saada. Pärast seda pole grusiinid enam kulla valmistamisega hakkama saanud...

Gruusias on palju kõrgeid mägesid ja koski. Mägedesse ehitati vanasti kindlusi, mida vaenlastel oli raske avastada. Seal valmisid ka esimesed grusiiakeelsed raamatud. Gruusia kirjanduse päriliks peetakse eepost "Kangelane tiigrinahas", mille autoriks on Šota Rustaveli. See teos, mis jutustab armastusest ja sõprusest, on Juta Bedia ja Ain Kaalepi tõlkes ilmunud ka eesti keeles. Gruusiinidel on oma tähestik, mis koosneb 33 tähest, kirjaoskus sai alguse juba 1. sajandil pKr.

Kas teate, kuidas kõlab gruosia keeles "Hea Laps"? Kargi Bavšvi! Kena, kas pole?

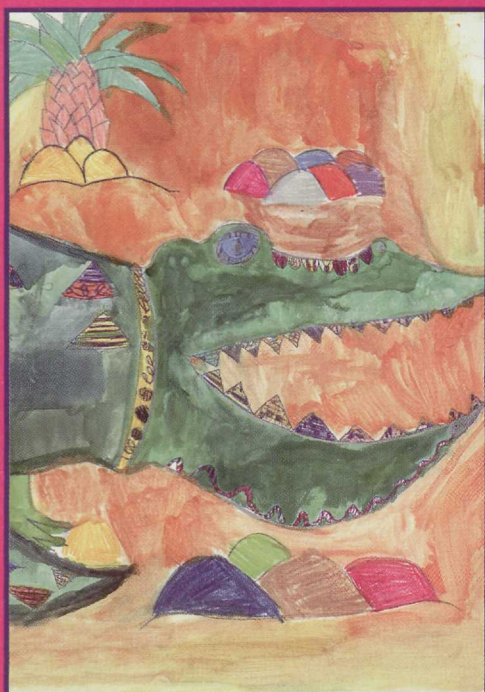

Temur 10 a.

Grusias on palju kõrgeid mägesid ja koski. Mägedesse ehitati vanasti kindlusi, mida vaenlastel oli raske avastada. Seal valmisid ka esimesed gruusiakeelsed raamatud. Gruusia kirjanduse pärliks peetakse eepost "Kangelane tiigrinahas", mille autoriks on Šota Rustaveli. See teos, mis jutustab armastusest ja sõprusest, on Juta Bedia ja Ain Kaalepi tõlkes ilmunud ka eesti keeles. Grusiinidel on oma tähestik, mis koosneb 33 tähest, kirjaoskus sai alguse juba 1. sajandil pKr.

Kas teate, kuidas kõlab gruusia keeles "Hea Laps"? Kargi Bavšvi! Kena, kas pole?

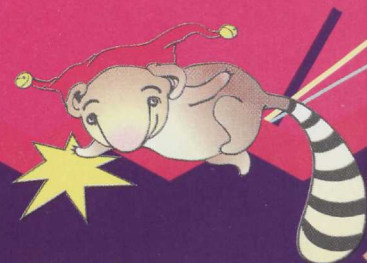
Sergo Kaladze

Temur Kuršuladze 9a.

Marianna Džaniašvila 7a.

**Hea Laps tänab
Avatud Eesti Fondi!**

Gulua Mamuka 11a.

Temur 8 a.

Värskeim LEGO- uudis!

SEEKORD on taanlastest legomeistrid pööranud oma pilgud daamide poole. Jajah, uhiuusi SCALA komplekte panevad noorhärnadki kindlasti rõõmuga kokku, kuid mängurõõmu pakuvad nad siiski rohkem tüdrukutele.

Muide, mõned mänguasjatundjad väidavad, et poistele meeldib rohkem mudeleid kokku panna, tüdrukute jaoks aga mäng algabki alles siis, kui nukumaja on valmis ja selle toad korda sätitud.

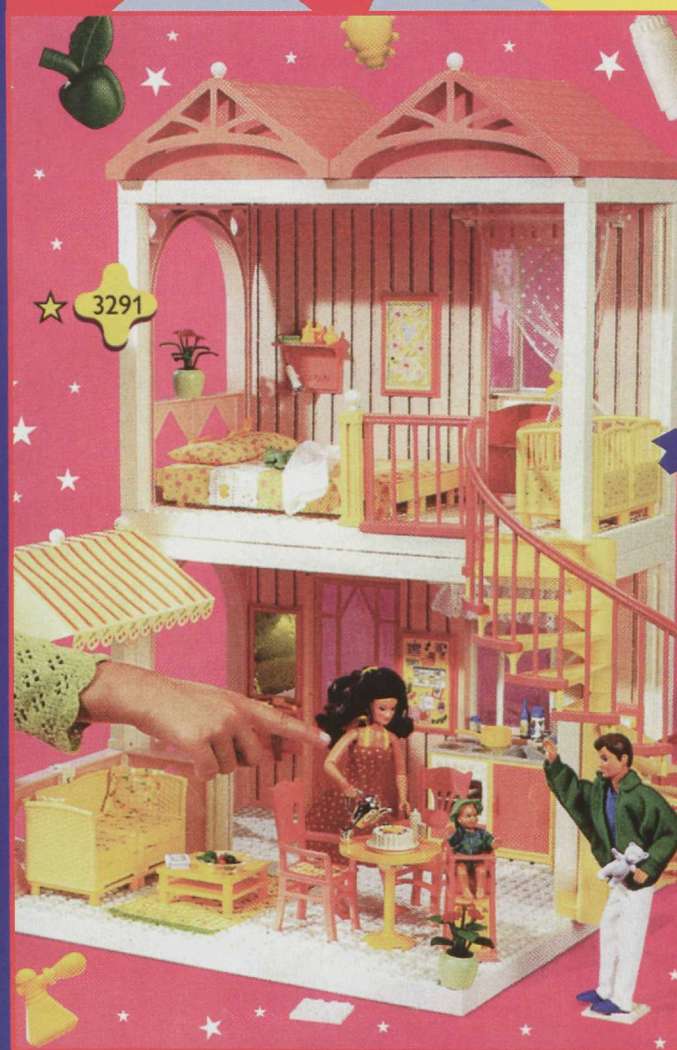
SCALA komplektide hulgas on nii suur maja kui üksikute tubade sisustused – ja mis kõige uudsem! – ilusad siredad nukud, kelle käed-jalad annavad liikuma. Ka kasvu poolest on SCALA nukud käepärased ja mõnusad.

Skaala tähendab meie jaoks mõõtkava, astmes-tikku. Ladina ja itaalia keeles tähendab scala aga treppi ning sama nime – La Scala – kannab ka Itaalia kuulsaim ooperiteater, mis asub Milaanos. Kes teab, missugune neist tähendustest mõlkus meele legomeistritel uute komplektide loomisel! Trepiastmed on uues majas igatahes asjalikud.

Kuid eks ole just kunst see, mis annab igale toale ja korterile oma ilme.

Missuguse pildi riputaksid uue Scala-kodu seinale Sina, hea lugeja? Ära hoia oma oskusi vaka all, vaid saada oma unelmate pilt meie toimetusse enne **5. detsembrit!**

Parimad autorid saavad seekord Rekatolt just Scala-auhinnad!

LEGO

A1 ACTION MAN

TALVISED TEED...

viivad MÄRULIMEHE
 uusi seiklusi otsima!
 Enamjagu seiklustest on tal seni
 lõppenud karpi sattumisega...
 Õnneks leidub lapsi,
 kes mänguasjapoodides
 Märulimehi lahkesti priiks lasevad.
 Aga kus oled Sina, kulla lugeja,
 viimase paari aasta
 jooksul rännanud?
**Ootame reisikirju
 5. detsembrini!**
**Ka fotod ja joonistused
 pole keelatud!**
**Parimatele reisikaaslasteks
 uut sorti MÄRULIMEHED!**

Muide, parimates mänguasja-
 poodides müügil olevatel uute
 Märulimehe karbikaantel olevaid
 numbreid tasub koguda.

4 punkti eest
 võid saada
 märgi või pastaka,

6 punkti eest
 T-särgi ja

10 punkti eest
 pusa –

kõigil neil asjadel on teadagi
 peal kiri "Action man".
 Väljalõigatud numbrimärgid
 tuleb loosimiseks
 saata enne **5. jaanuari**
Anvoli Hulгимүүги aadressil:
Paavli 2A, Tallinn.

